

برنامه‌های وزیر جهاد کشاورزی اعلام شد

صفحه ۳

پیچیدگی‌های یک قانون

ابهم‌دانایی |

اداره کشور در دنیا بر پایه عرف و قانون است که هر دو عنصر با خرد انسانی و عقل جامعه‌های انسانی سازگاری دارند. در صورتی که عرف جامعه از سوی اکثریت شهروندان پذیرفته شده باشد شاید نیاز کمتری به قانون باشد. تجربه نشان می‌دهد هنگامی که اداره یک بخش از بخش‌های اصلی کشور به مسأله غیرقابل حل تبدیل می‌شود قانونگذاری ضرورت پیدا می‌کند. بررسی‌های کارشناسانه و بر پایه تجربه‌های غیرقابل انکار نشان می‌دهد در نیمه دوم دهه ۱۳۸۰، سیاست‌های اقتصادی برای بخش‌هایی از اقتصاد و تولید کشور مسأله درست کرده بود که با عرف و قانون‌های موجود قابل قبول نبود. در آن سال‌ها به دلیل درهم فرو رفتن وظایف و اختیارات سه وزارتخانه جهاد کشاورزی، صنایع و معادن و وزارت بازرگانی، اقتصاد شکر به جایی رسیده بود که تولید در معرض نابودی بود. در آن دوره بود که قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی که به قانون انتزاع مشهور شد از سوی مجلس تصویب شد.

ادامه در صفحه ۲

تاریخ شفاهی کشاورزی در قرن اخیر

دکتر عبدالمهدی بخششنده بدون چون و چرا یکی از مدیران نامدار نظام جمهوری اسلامی به حساب می‌آید.

او درباره خود می‌گوید: بنده عبدالمهدی بخششنده متولد سال ۱۳۳۷ در شهرستان مسجدسلیمان استان خوزستان هستم. پدرم کارگر شرکت نفت مسجدسلیمان بود و من در آنجا دیپلم گرفتم در سال ۱۳۵۵ در رشته زراعت و اصلاح نباتات به دانشگاه وقت جندی شاپور که الان به شهید چمران تغییر نام داده است وارد شدم. به‌طور طبیعی باید در سال ۵۸-۵۹ فارغ‌التحصیل می‌شدم که با وقوع جنگ و بعد هم انقلاب فرهنگی و تعطیلی دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیلی من یکی دو سال عقب افتاد بالاخره در سال ۱۳۶۱ فارغ‌التحصیل شدم. همزمان با پایان جنگ، برای ادامه تحصیل به انگلستان رفتم و دوره کارشناسی ارشد را در دانشگاه ردینگ و دوره دکتری را در دانشگاه نیوکاسل گذراندم. بحث ما بحث فیزیولوژی تولید در شاخه تنش‌های محیطی بود که پایان‌نامه من هم در ارشد و هم در دکتری در زمینه تنش‌های محیطی بود بعد از بازگشت به وطن، در سال ۱۳۷۲ در دانشگاه شهید چمران مشغول به کار شدم بعدها دانشکده کشاورزی از دانشگاه شهید چمران جدا شد و به صورت یک دانشگاه مستقل به نام دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان درآمد؛ که من الان در آنجا مشغول به خدمت هستم. من در سال ۱۳۷۹ دانشیار و در سال ۱۳۸۴ استاد تمام شدم. الان هم در آنجا هیئت علمی گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی هستم. با توجه به اینکه کارهای مربوط به بورس را دنبال می‌کردم مقرر شد من

از اداره کل کشاورزی استان خوزستان منتقل شوم به دانشگاه شهید چمران اهواز بعد از جنگ که با بورسیه برای ادامه تحصیل به انگلیس رفتم کارشناس دانشگاه شهید چمران بودم از همان سال ۶۲ درگیر مسائل کشاورزی و تشکیل مراکز خدمات کشاورزی و مباحث مربوط به تولید در استان خوزستان شدم در سال ۸۰ همزمان با ادغام وزارت جهاد و وزارت کشاورزی و تشکیل وزارت جهاد کشاورزی به دعوت جناب آقای مهندس حجتی از اهواز به تهران آمدم و به عنوان معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی مشغول شدم تا سال ۸۴ که پایان دولت آقای خاتمی بود و آقای حجتی تشریف بردند.

ادامه در صفحه ۴

در صفحات دیگر می‌خوانید:

تنظیم

بازار
یا تولید داخل

صفحه ۸

پیش‌بینی افزایش
۵۰ درصدی تولید شکر
در خوزستان

صفحه ۷

استمرار
تولید چغندر قند
در ۲۱ استان

صفحه ۶

تأملی
بر برنامه هفتم
توسعه

صفحه ۲

ایران پنجمین کشور با بیشترین تورم مواد غذایی

تازه‌ترین گزارش بانک جهانی درباره امنیت غذایی می‌گوید بسیاری از کشورهای جهان تورمی دو رقمی را تجربه می‌کنند و کشورهای فقیر در معرض آسیب‌های بیشتری هستند. ایران در رده پنجم جدول تورم قیمت مواد غذایی در جهان قرار دارد. بانک جهانی در گزارشی که درباره امنیت غذایی جهان منتشر کرده با استناد به آخرین داده‌ها در فاصله فوریه و مه ۲۰۲۳ می‌گوید تورم قیمت مواد غذایی در سراسر جهان بالا است و وضع کشورهای فقیر و متوسط وخیم‌تر است. کشورهایی که بیشترین آسیب را دیده‌اند در آفریقا، آمریکای شمالی، آمریکای لاتین، آسیای جنوبی، اروپا و آسیای مرکزی هستند. تورم قیمت مواد غذایی از تورم کلی ۸۴٫۵ درصدی از ۱۶۱ کشوری که داده‌های آنها در دسترس است، بیشتر شده است. بانک جهانی در توییتی جدول ۱۰ کشور جهان با بالاترین میزان تورم را منتشر کرده است. ونزوئلا با نرخ تورم ۴۷۱ درصد در رده اول و ایران با ۷۸ در رتبه پنجم جدول رده‌بندی تورم قیمت مواد غذایی در جهان قرار دارند.

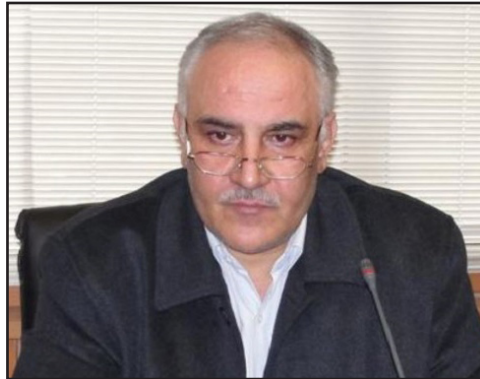
ادامه در صفحه ۳

پیچیدگی‌های یک قانون

برای اینکه رضایت دولت و وزارت جهاد کشاورزی به دست آید زیر قیمت تمام شده به بازار عرضه کند. بدیهی است این رخداد ناراحت‌کننده توانایی تولیدکنندگان را تضعیف و آنها را از شرایط اقتصادی دور می‌کند.

عقل و تجربه حکم می‌کند وزارت جهاد کشاورزی محلی برای جذب متخصصان زراعت و دامپروری و جنگل و مرتع و شیلات باشد تا بتوانند ضمن صیانت از وضعیت موجود راه رشد تولید و کیفی‌تر کردن محصولات را ترویج کنند و به همین دلیل است که نمی‌توان از مدیران ارشد این وزارتخانه انتظار داشت بتوانند کار تخصصی تجارت خارجی و تنظیم بازار را با کارآمدی انجام دهند. باقی ماندن قانون انتزاع در وزارت جهاد کشاورزی می‌تواند هم به بخش تولید و هم به مصرف‌کننده آسیب بزند که تجربه دو سال اخیر همین را نشان می‌دهد. در صورتی که با همین دست فرمان جلو برویم دیر یا زود متخصصان کشاورزی از وزارتخانه به جای دیگر کوچ می‌کنند و کسانی که راه‌های دور زدن قانون را بلدند و می‌توانند رانت ایجاد کنند در این وزارتخانه مستقر خواهند شد. راه صواب این است که وزارت جهاد کشاورزی با همکاری متخصصان و نیز با هماهنگی تشکلهای گوناگون مرتبط با تولید کالاهای کشاورزی و صنایع تبدیلی کشاورزی به دامن تولید برگردانده شود.

فشاری که بیرون از محیط داخلی‌اش احساس می‌کند می‌خواهد بازار محصولی مثل شکر را گونه‌ای تنظیم کند که دولت می‌خواهد. دولت نیز برای اینکه نشان دهد مبارزه با تورم را جدی گرفته است با سیاست‌های ناشناس، بخش تولید را آماج سیاست‌گذاری و تدوین و تصویب انواع قانون‌ها قرار داده است. در حال حاضر وزارت جهاد کشاورزی که وظیفه ذاتی‌اش توجه به رشد تولید است، این وظیفه قانونی و ذاتی‌اش را فراموش کرده و تجارت داخلی و تجارت خارجی را در صدر نشانده است و به زیان تولیدکننده عمل می‌شود. به‌طور مثال و برخلاف منطق اقتصادی، تولیدکننده وادار می‌شود تولید خود را

ادامه از صفحه اول

بر اساس ماده یک این قانون سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، نظارت و انجام تجارت اعم از صادرات، واردات و تنظیم بازار داخلی قند و شکر و چند کالای دیگر به وزارت جهاد کشاورزی داده شد. این قانون در همه سال‌هایی که در دستور اجرا بوده ریسک‌ها و آثار پیش‌برنده خود را داشته است تا به امروز رسیده‌ایم.

حقیقت داستان این است که قانون یادشده در آن دوران به کمک تولید داخلی آمد و راه واردات را تا اندازه‌ای ناهموار کرد که کل تولید داخل نبود نشود اما به مرور زمان و به دلیل پیچیدگی‌های خاص خود نقاط منفی آن نیز بر ملا شد. در حال حاضر اجرای این قانون بازم در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار گرفته است و به این دلیل که وزارتخانه تخصصی بازرگانی نداریم در دسرهایی درست شده است. فعالان اقتصادی که با این قانون درگیر هستند اکنون به این نتیجه قطعی رسیده‌اند اگر روزی وزارت بازرگانی تاسیس شود بهتر است اجرای این قانون به این وزارتخانه تخصصی سپرده شود. در حال حاضر این قانون و شرایط اقتصاد ایران کار اجرای این قانون را به جایی رسانده است که تنظیم بازار محصولاتی که مشمول قانون یاد شده هستند بر تولید اولویت پیدا کرده است. به این معنا که وزارت جهاد کشاورزی به دلیل

تأملی بر برنامه هفتم توسعه

طیور و نیز تخم‌مرغ و شاید حتی لبنیات و نیز نهاده‌های دامی می‌شود این کلی‌گویی ابهام‌آفرین است. با توجه به اینکه در برنامه ارایه شده در این باره سکوت وجود دارد باید دید که مجلس قانون‌گذاری در این تبصره دست می‌برد و الزام‌ها را تعیین می‌کند و نیز درباره هر کدام از محصولات نکاتی را اضافه می‌کند. واقعیت این است که کارشناسان باور ندارند با دست‌فرمانی که دولت سیزدهم درباره اقتصاد دارد بشود به عدد یادشده رسید. محدودیت‌هایی که تنظیم بازار وارد می‌کند و دولت برای رضایت مصرف‌کنندگان می‌خواهد قیمت محصولات کشاورزی زیر قیمت هم که شده عرضه شوند دستیابی به این عدد دشوار است. از سوی دیگر وجود شورایی به اسم قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات کشاورزی می‌تواند در دسرساز باشد. به‌طور مثال اعضای این شورا و ترکیب آنها بسیار اهمیت دارد.

که اقتصاددانان و گروه‌های کارفرمای و کارگری و نیز گروه‌های دیگر هنوز فرصت نکرده‌اند برنامه را نقد کنند و نیز نتایج برنامه ششم نیز در دسترس نیست شتاب در اجرای برنامه منطقی نیست.

۳- برخی از ناظران آگاه می‌گویند گرفتاری اقتصاد ایران یکی هم سیاست خارجی است. لایحه برنامه هفتم در سیاست خارجی البته فاقد انعطاف درباره استکبار است. این قانون در نخستین بند سیاست خارجی وزارت خارجه را مکلف کرده است که راه‌های مبارزه با استکبار را تقویت کند. نیز به دیپلماسی اقتصادی نیز پرداخته است. کارشناسان می‌گویند اگر سیاست خارجی راه تعامل اقتصادی با دنیای آزاد را فراهم کند می‌شود برخی از تنگناها را برطرف کرد.

۴- در برنامه هفتم و در صدر تبصره‌های مربوط به بخش کشاورزی آمده است که دولت‌های اجراکننده این قانون و نیز وزارت جهاد کشاورزی باید گونه‌ای برنامه‌ریزی کند که ضریب خوداتکایی در تولید محصولات کشاورزی به ۹۰ درصد برسد. در لایحه ارایه شده جزئیات بیشتری در این باره ارایه نشده است و نیز الزام‌های رسیدن به این میزان خوداتکایی در محصولات کشاورزی بدون اینکه تفکیکی صورت پذیرد و نیز محصولات معرفی شوند نیز دیده نمی‌شود. با توجه به پرشمار بودن محصولات کشاورزی که شامل دام و

ایران از ۱۳۲۷ تا امروز ۱۱ برنامه عمرانی و توسعه را نهایی، تصویب و اجرا کرده است. ۵ برنامه عمرانی در سال‌های پیش از استقرار نظام جمهوری اسلامی و نیز ۶ برنامه توسعه در سال‌های پس از پایان جنگ. در هفته‌های گذشته دولت سیزدهم پیش‌نویس لایحه برنامه هفتم توسعه را به مجلس قانون‌گذاری ارایه کرد و وعده داد با اصلاحاتی لایحه را نیز ارایه می‌کند. در روزهای پس از انتشار جزئیات برنامه هفتم توسعه موافقان و منتقدان نقطه نظرهای خود را درباره کلیات برنامه ارایه شده و نیز بخش‌های مختلف ارایه کرده و امیدوارند این انتقادات از سوی نهاد قانونگذاری در کانون توجه قرار گیرد. برخی نکات درباره این برنامه را در ادامه می‌آوریم.

۱- محمد قاسمی، رییس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی یکی از منتقدان این برنامه به لحاظ اجرایی بود. او در جمع صنعتگران عضو انجمن مدیران صنایع تأکید کرد برخلاف دوره‌های قبلی که بخش خصوصی در تدوین برنامه حضور فعالی داشت این بار تنها یک بار از بخش خصوصی دعوت شد. اتاق ایران به نمایندگی از بخش خصوصی در یک نشست حاضر شد و پیشنهادهایی را هم داد اما در ادامه دیگر از ما دعوت نشد و نیز پیشنهادهای بخش خصوصی نیز نادیده گرفته شد. واقعیت این است که فعالان بخش خصوصی در هفته‌های تازه سپری شده از این راهبرد دولت سیزدهم و برنامه‌ریزان گلایه کرده و باور خود را بر این پایه که باید نقطه‌نظرهای بخش خصوصی در قانون برنامه لحاظ شود را به گوش مدیران رسانده‌اند. آیا این اتفاق می‌افتد. به نظر می‌رسد مجلس و کمیسیون‌های گوناگون بررسی‌کننده لایحه برنامه هفتم می‌توانند و باید این نقص را جبران کنند.

۲- برخی از منتقدان نوشته‌اند با وجودی که بهار امسال پشت سر گذاشته شده است و نیز رسیدگی کارشناسانه و واقعی به برنامه نیز فرصت کافی می‌خواهد بهتر است اجرای برنامه هفتم از سال ۱۴۰۳ باشد. از سوی دیگر برخی منتقدان باور دارند در حالی

۵- تجربه نشان داده است تهیه و تصویب قانون یک بخش از داستان است و بخش اصلی اجرای بی‌کم و کاست برنامه است. برخی اطلاعات نشان می‌دهد هرگز برنامه‌های پیشین در اجرا به کمتر از ۵۹ درصد اهداف و برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌ها نرسیده است. بنابراین تجربه‌های پیشین است که کارشناسان می‌گویند با توجه به اینکه هر تبصره نیاز به تهیه آیین‌نامه اجرایی دارد باید در این بخش بیشترین مراقبت شود که آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها اصل تبصره‌های قانون را مخدوش نکنند. در غیر این صورت برنامه هفتم نیز به سرنوشته ۶ برنامه قبلی دچار خواهد شد. پیشنهاد کارشناسان این است که پس از تصویب قانون برنامه هفتم با مشارکت بخش خصوصی و نیز اقتصاددانان تبصره‌ای به آن اضافه شود که در سال‌های اجرای برنامه هفتم نمی‌توان قانونی را برخلاف مفاد قانون برنامه در هیچ نهادی تصویب کرد. همچنین کارشناسان توصیه می‌کنند باید در قانون برنامه هفتم کیفیت و نیز میزان و شمار دخالت دولت در اقتصاد و در بخش‌های گوناگون به‌طور صریح ذکر شده و پیش‌بینی شود به مرور این دخالت‌ها به حداقل برسد.

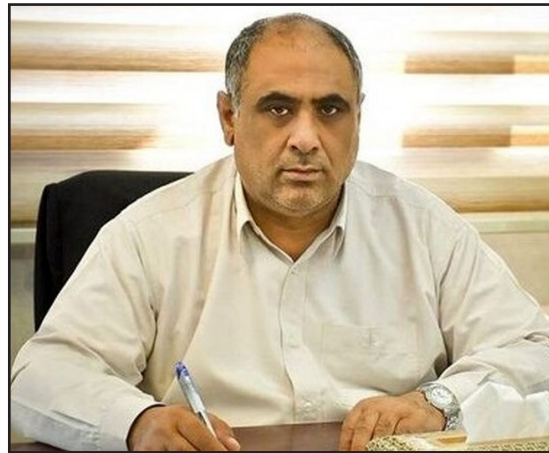
برنامه های وزیر جهاد کشاورزی اعلام شد

ایران پنجمین کشور بایشتترین تورم مواد غذایی ادامه از صفحه اول

لبنان با ۳۵۰ درصد، زیمبابوه ۱۱۷ درصد، آرژانتین ۱۱۵ درصد، سورینام ۶۸ درصد، مصر ۶۰ درصد، لائوس ۵۳ درصد و سیرالئون ۵۲ درصد و ترکیه با ۵۲ درصد دیگر کشورهای این جدول هستند. بانک جهانی در آوریل سال گذشته در واکنش به بحران امنیت غذایی اعلام کرد تا ۳۰ میلیارد دلار را در یک دوره ۱۵ ماهه به پروژه هایی برای راه حل هایی کوتاه و بلندمدت تخصیص می دهد. این پروژه ها از جمله برای حمایت از تولیدکنندگان و مصرف کنندگان، حمایت از خانواده های آسیب پذیر و سرمایه گذاری در امنیت غذایی و تغذیه پایدار تعیین شده اند. بخش بزرگی از این حمایت صرف کشورهای آفریقایی می شود. یک وام مضاعف ۳۱۵ میلیون دلاری برای حمایت از چاد، غنا و سیرالئون برای افزایش آمادگی آنها در برابر ناامنی غذایی و بهبود انعطاف پذیری سیستم های غذایی در نظر گرفته شده است.

یک پروژه اضطراری ۵۰۰ میلیون دلاری حمایت از امنیت غذایی و تاب آوری برای تقویت تلاش های مصر نیز برای اطمینان از دسترسی بی وقفه خانواده های فقیر و آسیب پذیر به نان، کمک به تقویت انعطاف پذیری کشور در برابر بحران های غذایی، و حمایت از اصلاحاتی که به بهبود نتایج تغذیه کمک می کند، تخصیص داده شده است. وام ۱۳۰ میلیون دلاری برای تونس، به دنبال کاهش تأثیر جنگ اوکراین با تأمین مالی واردات گندم نرم و ارایه حمایت اضطراری برای پوشش واردات جو برای تولید لبنیات و بذر برای کشاورزان خرده پا برای فصل کاشت آینده در نظر گرفته شده است. همچنین ۵۰ میلیون دلار کمک مالی برای تاجیکستان برای کاهش اثرات ناامنی غذایی و تغذیه بر خانوارها و افزایش انعطاف پذیری کلی در بخش کشاورزی اختصاص داده می شود.

یک پروژه ۱۲۵ میلیون دلاری در اردن با هدف تقویت توسعه بخش کشاورزی از طریق افزایش انعطاف پذیری آب و هوا، افزایش رقابت پذیری و تضمین امنیت غذایی میان مدت تا بلندمدت انجام می شود. پروژه های ۳۰۰ میلیون دلاری نیز برای بولیوی در نظر گرفته شده که به افزایش امنیت غذایی، دسترسی به بازار و اتخاذ شیوه های کشاورزی هوشمند برای آب و هوا کمک می کند. یک پروژه ۲۰۳ میلیارد دلاری نیز برای تاب آوری سیستم های غذایی برای شرق و جنوب آفریقا، به کشورهای این بخش از جهان کمک می کند تا انعطاف پذیری سیستم های غذایی منطقه و توانایی مقابله با ناامنی غذایی رو به رشد را افزایش دهند. از اهداف این برنامه تقویت تلاش های میان مدت و بلندمدت برای تولیدات کشاورزی انعطاف پذیر، توسعه پایدار منابع طبیعی، دسترسی گسترده به بازار، و تمرکز بیشتر بر تقویت انعطاف پذیری سیستم های غذایی در سیاست گذاری است.

عزیزان را فراهم نماید. در این راستا یکی از برنامه های اینجانب پیگیری جدی طرح جهش تولید در دیم زارها است و ارتقاء جنبه های نوآوری آن نیز با نخبه های دانش بنیان است. نیکبخت با اشاره به مهم ترین برنامه های خود برای تولید پایدار و بهره ور افزود: این برنامه ای است تحت عنوان حمایت نرم افزاری و سخت افزاری از تولیدکنندگان، اولین بخش این برنامه تأمین به موقع و با کیفیت و مقرون به صرفه نهاده ها است. این در حالی است که همه ما معتقدیم تولیدکننده نباید به غیر از دغدغه تولید، نگران تأمین مواد اولیه خود باشد اما امروز به جرأت می توان گفت تولید محصولات کشاورزی در ایران در شرایط بسیار کم نهاده و حتی بد نهاده است و بخش قابل ملاحظه ای خلأ عملکرد و بهره وری پایین مربوط به همین مسأله است. وزیر جهاد کشاورزی در بحث تأمین نهاده های تولید نیز مطرح کرد: نباید در این مسیر به راهبری سنتی خود اصرار کنیم و تولیدکننده را محکوم به اجرای تصمیمات دولتی خود کرده و آنها را در دام سودجویان قرار دهیم. اینجانب به شما عزیزان قول می دهم که با بهره گیری از همه امکانات بخش های دولتی و با محوریت بخش خصوصی و تشکل ها و برنامه ای دقیق نظام تأمین و توزیع نهاده ها را ساماندهی کند. همچنین با رانت و به ویژه انحصاری شدن مواد اولیه تولید مبارزه خواهیم کرد. حمایت های قیمتی مناسب با واقعیت های کشاورزی کشور داشته باشند.

وی تأکید کرد: نمایندگان محترم در همه دنیا رابطه مشخصی فی مابین قیمت محصولات مختلف وجود دارد و متناسب با سیاست های کلان کشور، دولت ها نسبت به حمایت های قیمتی خود اقدام می کنند اما ما از این ناحیه بسیار آسیب پذیر هستیم و این سبب شده است تولیدکنندگان انگیزه لازم برای تولید محصولات راهبردی را نداشته باشند که این مسأله باعث ایجاد کمبودهای دوره ای می شود. این وزیر پیشنهادی به برنامه های خود در حوزه توسعه متوازن زنجیره ارزش اشاره کرد و گفت: متأسفانه زنجیره های ارزش در کشورمان از جامعیت مناسبی برخوردار نیست و اجزای زنجیره متناسب با ظرفیت اجزای تولیدی نیست لذا این امر موجب تلفات بسیاری می شود، در دنیا غریب به ۹۸ درصد از تولیدات کشاورزی پس از برداشت وارد فرآیند بسته بندی می شوند. این در حالی است که در ایران این رقم ۱۵ درصد بوده است و این به معنی خام فروشی و تلفات و ضایعات است و در صورت وجود ماشین آلات، برداشت، انبارهای استاندارد و سردخانه ها و حمل و نقل سرد و وجود واحدهای فرآوری در محل های تولید از تلفات گسترده محصولات می کاهد. تنها یک قلم ریزش برگ یونجه در سال به دلیل نبود ماشین آلات مناسب برداشت معادل حداقل ۶۵۰ هزار تن کنجاله سویا است.

وزیر جهاد کشاورزی وعده داد برای خودکفایی در تولید محصولات اساسی برنامه دارد. محمدعلی نیکبخت در دفاع از برنامه های خود برای تصدیی بر وزارتخانه جهاد کشاورزی، گفت: با عنایت به فرصت اندک در اختیار و گستردگی موضوعات بخش کشاورزی و با توجه به اینکه در آستانه آغاز بررسی برنامه هفتم توسعه کشور هستیم، برنامه های خود را بر اساس چهار جهت گیری اصلی تقدیم حضور شما نمایندگان می کنم.

وزیر جهاد کشاورزی ادامه داد: ابتدا اینکه جدیت و تلاش در ادامه اجرای تکالیف قانونی و اسناد بالادستی، دوم؛ رفع عوامل محدودکننده تولید پایدار و بهره ور با تأکید بر ۳ اصل مهم یعنی خودکفایی در محصولات اساسی، حفظ سرمایه های انسانی از طریق رعایت کرامت و ارتقاء سطح معیشت بهره برداران، حفظ منابع پایه، سوم؛ توسعه متوازن تمامی اجزای زنجیره ارزش با تأکید بر تکمیل زنجیره های ارزشی ملی، استانی و منطقه ای، نقش آفرینی مشارکت های مردمی در سرمایه گذاری در توسعه زنجیره های ارزش، کاهش نوسانات تولید و بازار از طریق اجرای سیاست های حمایتی مناسب، کاهش تلفات و ضایعات محصولات کشاورزی، به حداقل رسانی خام فروشی محصولات کشاورزی.

وی افزود: چهارمین جهت گیری عبارت است از ریل گذاری برای تأمین امنیت غذایی مردم نهاد، کشاورزی دانش بنیان و رشد تولید است که بر این اصول تأکید دارم، اول آنکه در تمامی ارکان بخش کشاورزی به غذا به ویژه هسته های اولیه تولید خودکفا شویم، دوم آنکه به روزترین فناوری بومی و تجربه شده کشور و جهان را وارد زنجیره ها کنیم و اما در خصوص جهت گیری دوم یعنی رفع عوامل محدودکننده تولید پایدار و بهره ور باید بگویم خواهران و برادران عزیز سال هاست که رهبر فرزانه انقلاب در خصوص خودکفایی محصولات اساسی توصیه های جدی می فرمایند اما آمار و اطلاعات حاکی از ناپایداری شدید در خودکفایی است.

تولید تصادفی ضامن امنیت پایدار نیست

نیکبخت افزود: تولید تصادفی و بی برنامه نمی تواند ضامن امنیت غذایی پایدار باشد ضمن آنکه فقط در همین ۶ سال اخیر، درصد خودکفایی برای گندم ۲۵ درصد، برنج ۲۲ درصد، شکر ۵۴ درصد و جو ۳۱ درصد است و به عبارتی گاهی خودکفا و گاهی واردکننده بزرگ بوده ایم و شرمندهم که بگویم در حال حاضر درصد خودکفایی در روغن و ذرت دانه ای کمتر از ۱۰ درصد است و دسترسی به امنیت غذایی پایدار با روش های رایج گذشته امکان پذیر نیست. وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه کشاورزی ایران نیاز به یک بازنگری عمیق و طرح تحول زا دارد، مطرح کرد: من و همکارانم برای خودکفایی در محصولات اساسی برنامه داریم و جهت اطمینان خاطر شما بزرگواران نظرتان را به یک الی دو عدد از این برنامه ها جلب می کنم، به عنوان مثال خلأ عملکرد گندم در آبی و دیم به ترتیب ۵ و ۱۵ تن است، این یعنی امکان دستیابی به ۱۶ میلیون تن گندم، وی افزود: همچنین در جو؛ خلأ عملکرد آبی و دیم، ۴ و ۲ تن است، این یعنی امکان دسترسی به ۵ میلیون تن جو و خودکفایی و توسعه دامپروری وجود دارد. همچنین باید درباره مبحث خودکفایی محصولات اساسی نیز بگویم؛ دیم زارها ظرفیت مغفولی هستند که از پتانسیل تولیدی بسیار خوبی برخوردار هستند و دیم زارها می توانند ضمن تأمین بخشی از نیازهای غلات، علوفه، حبوبات و دانه های روغنی موجبات اشتغال بیشتر روستاییان و سرمایه گذاری

تاریخ شفاهی کشاورزی در قرن اخیر

ادامه از صفحه اول

من هم از وزارتخانه رفتم و مجدداً در دانشگاه مشغول تدریس شدم دوباره به دعوت آقای فروزنده (رییس وقت بنیاد مستضعفان) در هلدینگ کشاورزی بنیاد مستضعفان که شامل ۳۲ شرکت و کشت و صنعت بود ابتدا به عنوان رییس هیئت مدیره هلدینگ کشاورزی و بعد به عنوان مدیرعامل هلدینگ کشاورزی مشغول شدم. در سال ۸۸ که دوباره دولت اول آقای روحانی شروع شد و آقای حجتی به وزارتخانه برگشت، من از دانشگاه به وزارتخانه مأمور شدم و تا اسفند ماه ۱۳۹۸ با ایشان بودم دو تا سه ماه بعد از رفتن آقای حجتی از وزارتخانه به دانشگاه برگشتم و الآن هم در دانشگاه هستم با توجه به اینکه الآن دانشگاه تعطیل است و کلاسها مجازی برگزار می‌شود به عنوان دبیر کمیته امنیت غذایی دبیرخانه شورای امنیت ملی مشغول هستم تا به دوستان بخش کشاورزی کمک کنم.

تاریخ شفاهی کشاورزی

دکتر بخشنده با گروهی از همفکرانش به این فکر افتاده اند تاریخ شفاهی کشاورزی ایران را تدوین کنند. گفت و گوی مشروحی از سوی این گروه با دکتر بخشنده انجام شده است. این گفت و گو ابعاد گوناگون تاریخ کشاورزی ایران را بررسی کرده است. با توجه به گسترده بودن مطالب نشریه شکر بخشهایی از این گفت و گو را برای خوانندگان ارجمند انتخاب کرده است که در ادامه می‌خوانید. برای اینکه بتوانیم سخنان وی را بیشتر درج کنیم از پرسشها عبور کرده و سخنان وی را آورده ایم.

مطلبی که همواره ذهن من را به خود مشغول کرده است این است که با گذشت ۴ دهه از انقلاب همواره بخش کشاورزی در نگاه و بیان مسئولان به عنوان یکی از بخشهای اقتصادی اصلی کشور و نیاز کشور مطرح شده است ولی متأسفانه علی‌رغم این چهار دهه هنوز باوجود ادبیات زیادی که تولید شده، قوانین و مقررات زیادی که تنظیم شده و در مراتب بالادستی مثل مجمع تشخیص مصلحت نظام سیاستهای کلی‌ای برای آن تنظیم و ابلاغ شده است اما از نظر من چون هنوز مشکلات ساختاری در تشکیل دولت‌ها داریم راهبردهای مشخص و سیاستهای کلان در بخش کشاورزی مشخص نیست. در خیلی از کشورها یک حزب برنده می‌شود و قبل از پیروزی می‌گوید من چنین برنامه‌ای برای بخش مسکن و برای بخش کشاورزی و صنعت دارم و بعد هم ۴ یا ۸ یا ۱۰ سال می‌گذرد و آن دولت بر مبنای آن برنامه‌ای که داشته ارزیابی می‌شود. در کشور ما اصلاً این طور نیست. یک فردی رییس‌جمهور می‌شود و ظرف مدت کوتاهی ۲ تا ۳ ماه بدون اینکه قبلاً فکر کرده باشد وزیر را انتخاب می‌کند و تیم اقتصادی را می‌چیند. این تیم اقتصادی ممکن است خیلی با هم ناهماهنگ باشند و دیدگاههای مختلفی داشته باشند. در دولت آقای خاتمی اینگونه بود اما تقریباً در ارتباط با بخش کشاورزی که من مسئول برنامه بودم دیدگاههایی که وزرای اقتصادی داشتند از نظر ادبیات به هم نزدیک بود با هم تفاوت داشتند ولی مثلاً آقای دکتر ستاری فر که رئیس سازمان مدیریت وقت و برنامه‌ریزی فعلی است خودش یک اقتصاددان صاحب‌نظر در رابطه با توسعه بخش کشاورزی بود. دیدگاههای خیلی روشن و واضحی داشت و بسیار کمک می‌کرد. با توصیه‌هایی که داشتند در بخش کشاورزی بسیار کمک و همراهی می‌کردند اختلاف دانشتیم ولی خیلی با هم نزدیک فکر می‌کردیم. در دولت آقای روحانی، (یکبار من این را در کمیسیون اقتصاد و وزیر عضو کمیسیون عرض کردم) چون کمیسیون اقتصاد دولت جزو کمیسیونهای اصلی زیر مجموعه دولت است و اکثر وزرای اقتصادی در آنجا حضور دارند در رابطه با اینکه آیا دولت لازم است گندم بکارد یا نکارد اختلاف شدیدی در بین وزرا وجود دارد. یعنی در دولت بر سر اینکه نیاز است در گندم خوداتکا شویم و اینکه خوداتکایی لازم‌هاش این است که پشتیبانی و حمایت‌های لازم بشود یک اختلاف جدی در دولت بود برخی از وزرا می‌گفتند برای چه ما گندم در کشور تولید کنیم. در همین دولت آقای روحانی به آقای حجتی در صدر دولت مراجعه می‌کردند که قیمت جهانی گندم ارزان تر است چون در آن زمان دلار ۲۳۰۰ تومان بود. می‌گفتند اگر با دلاری که قیمت آن به‌طور مصنوعی توسط دولت پایین نگه داشته شده بود گندم وارد کنیم قیمت گندم وارداتی ۸۰۰ تومان است اما گندمی که ما از کشاورز در آن زمان می‌خریدیم در سال ۹۳-۹۲ حدود ۱۰۵۰ تومان بود می‌گفتند چرا این گندم را وارد نکنیم و در داخل تولید کنیم؟ می‌خواهم بگویم که اختلافات و تفرق در این حد بود با مثلاً وقتی بحث قیمت خریدهای تضمینی می‌شد یکی از ماه‌های دشوار سال برای آقای حجتی و بنده بود که در مجموعه دولت و کمیسیونها بحث کنیم که این قیمت چگونه تأمین شود چون همیشه دولت‌ها به نحوی سعی می‌کردند به طرف سرکوب قیمت‌ها به نفع مصرف‌کننده بروند اما تولیدکننده اصلی ضرر می‌کرد. در این زمینه در سطح دولت اختلاف نظرهای جدی وجود دارد. به این صورت نمی‌شود ادامه داد. هر دولتی که می‌خواهد سر کار

و حدود ۴/۵ درصد بوده است. شما میدانید که سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی از کل تولید ناخالص داخلی در سالهای مختلف متفاوت بوده ولی به‌طور میانگین بین ۱۰ تا ۱۴ درصد بوده است. ما در مطالعاتی که می‌کردیم متوجه شدیم که سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی در اقتصاد آمریکا یک درصد است ولی بانک مرکزی میگفت ۱۰ تا ۱۲ درصد فضای کسب و کار اقتصادی آمریکا متعلق به بخش کشاورزی است (صنایع پیشینی که در بخش کار می‌کنند و صنایع پسینی که بعد از مرحله تولید به کار گرفته می‌شوند کل زنجیره‌ای است که در کشاورزی فعالیت می‌کنند) ما به بانک مرکزی پیشنهاد دادیم که این بخش را هم شما مطالعه کنید چون در حسابهای ملی و در گزارشات اقتصادی تا ۴-۵ سال پیش این نبود به پیشنهاد ما بانک مرکزی این مطالعه را انجام داد و اعلام کرد در ۳-۴ سال گذشته سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی در تولید ناخالص ملی ۱۲ درصد است اما بعد از اضافه کردن فضای کسب و کار به ۳۲/۵ درصد رسید. یعنی ۳۲/۵ درصد از فضای کسب و کار اقتصادی کشور که تقریباً معادل یک سوم می‌شود متعلق به بخش کشاورزی است که این اهمیت بخش کشاورزی را نشان می‌دهد ما هنوز سهم عمده‌ای داریم. مثلاً در زمینه اشتغال، آخرین آمار رسمی مرکز آمار ایران می‌گوید سهم بخش کشاورزی ۱۸/۳ تا ۱۸/۸ درصد از کل اشتغال است این چیز خوبی برای ما نیست چون در کشورهایی با کشاورزی توسعه یافته، سهم بخش کشاورزی در اشتغال کمتر از ۳-۴ درصد است زیرا کشاورزی عمدتاً به سمت ماشینی شدن و مکانیزه شدن رفته است؛ اما خوب، به هر حال در شرایط اقتصادی ما اینکه هنوز ۱۹ درصد اشتغال ما از آن بخش می‌آید نشان می‌دهد که بخش کشاورزی به عنوان سنگ زیرین آسیاب سایر بخشهای اقتصادی است چون سایر بخشهای اقتصادی مثل بخش صنعت، خدمات و مسکن قادر به جذب اشتغال نیستند حجم زیادی از اشتغال در اینجا مانده است.

سلامت غذایی

بحث سلامت غذا قطعاً مهم است. در یکی دو دهه گذشته بیشتر به تولید کمتی پرداخته شد. در مجموع کشاورزی کشور وقتی بحث از تولید کیفی می‌کردیم حداقل در ساختار دولتی کمتر جای توجه بوده است. مثلاً وقتی ما در سال ۸۳ در گندم خود کفا شدیم من به عنوان معاون برنامه‌ریزی با آقای شریعتمدار که معاون وزارت کشاورزی بود با هم هم نظر بودیم و دنبال کردیم که از این به بعد گندم را بر اساس کمیته نخریم بلکه بر اساس کیفیت گندم بخریم؛ یعنی به عنوان خرید تضمینی گندم قیمت‌گذاری یسکانی نکنیم و بگوییم کیلویی هزار تومان بخریم باید بگوییم با پروتئین ۱۰ درصد این قیمت می‌خریم و با پروتئین ۱۲ درصد این قیمت می‌خریم و غیره. کما اینکه در دنیا قیمت گندم بر اساس پروتئین یا میزان گلوتن آن است ولی ما تنها کاری که اینجا کرده بودیم خرید بر اساس جدول پاکتی بود. قیمت‌ها بر اساس ناخالصی و پاک بودن از وجود غلغله‌های هرز تفاوت‌های جزئی در کیلویی ۱۰ تومان و ۲۰ تومان داشتند. این موضوع را در سازمان برنامه و بودجه آوردیم و گفتیم ما از این به بعد گندم را بر اساس کیفیت می‌خریم اما چون باید زیرساخت‌هایی ایجاد می‌کردیم نشد. حتی در سال اول می‌خواستیم ۵ هزار نمونه از اینها بگیریم. گفتند چون مراکز خرید مجهز به دستگاه اندازه‌گیری پروتئین نیستند صف تشکیل می‌شود و میبینید پنجاه تا کامیون باهم معترض می‌شوند که معطل شده‌ایم برای انجام این کار باید

بباید باید از قبل سیاست‌های کلی‌اش برای بخش کشاورزی مشخص باشد و بگوید من می‌خواهم برای تولید و زیر ساختها این کارها را انجام دهم و نوع روش‌های حمایتی‌ام اینگونه است و تا اینجا جلو می‌روم اما الان این جوری نیست شما برای هر کارتان باید بروید سازمان برنامه را مجاب کنید و بعد کمیسیون اقتصاد را مجاب کنید بعد شورای اقتصاد را و بعد رییس‌جمهور و معاون اول را اینها همه برای کسی که وزیر و مسئول بخش است. هزینه بر است. اختلاف نظرهای جدی با وزیر نیرو در مورد مسأله آب داشتیم که سیاست آب مشخص نیست و دو تا وزیر و مسؤول وجود دارد. با وزیر صنعت و بهداشت هم همین‌طور چون این بحث امنیت غذایی که به غلط مسؤولیت آن را مستقیماً به عهده وزارت کشاورزی می‌گذارند از نظر من یک مسأله چند وجهی است. بله، یک بخش عمده‌ای از مسؤولیت بر عهده وزارت جهاد کشاورزی است ولی سایر وزارت‌خانه‌ها تأثیرات و نقش عمده‌ای دارند مثل وزارت نیرو و بهداشت و صنعت و سازمان برنامه و بودجه زیرا یک مسأله چندوجهی است که همه باید با هم کمک کنند تا امنیت غذایی کشور را به سطح معقولی برسانیم. تا این موضوع به عنوان یک مسأله کلیدی حل نشود و تا قبل از تشکیل دولت‌ها یا همزمان با شروع دولت‌ها سیاست‌ها مشخص نشود هزینه زیاد و انرژی زیادی تلف خواهد شد. هنوز بعد از گذشت ۴ دهه سیاست‌ها و راهبردهای علی‌رغم اینکه تحت عنوان سیاست‌های بالادستی در مجمع تشخیص مصلحت هم تنظیم شده است و توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شده است ولی در اجرا اختلافات جدی وجود دارد و این را باید حل کرد. در دوره آقای مهندس حجتی که من از نزدیک شاهد بودم با توجه به قدرت لایه خوبی که ایشان داشتند و از طرفی هوشیاری و توانمندی که در بیان مطالب در سطح دولت و کمیسیون‌ها داشتند خوشبختانه در مجموعه سیاست‌هایی که برای بخش کشاورزی تدوین کرده بودیم و در اکثر مواقع موفق بودیم با صرف وقت و انرژی و هزینه زیاد در اکثر مواقع موفق می‌شدیم که آنچه را که می‌خواهیم یا بخش عمده آن را به تصویب دولت برسانیم. یکی از موفقیت‌هایی که آقای حجتی داشت و بی‌سابقه بود حجم اعتبارات سنگینی بود که در بخش زیربنایی وارد وزارتخانه شد.

به منظور ایجاد شبکه‌های آبیاری و توسعه سیستم‌های نوین آبیاری در این چند سال اخیر و در دولت آقای روحانی چند میلیارد دلار وارد بخش شد که در دو سه دهه گذشته بی‌سابقه بوده است انجام بیش از یک میلیون هکتار در خوزستان و ایلام و در هفت استان مرزی غرب کشور عملیات آبی و خاکی و علاوه بر آن دو میلیون هکتار توسعه سیستم‌های آبیاری از طریق تعامل و اعتمادی بود که آقای حجتی توانسته بود با رأس نظام یعنی مقام معظم رهبری ایجاد کند اعتمادی که ایشان توانسته بود به صورت دو طرفه ایجاد کند باعث شد که در سال‌های اخیر کمک زیادی به بخش کشاورزی شد و به نظر من یک دهه موفقیت‌آمیز در توسعه این بخش بود.

سرمایه گذاری ناکافی

یکی از نقاط ضعفی که در بخش کشاورزی داریم کمبود سرمایه‌گذاری‌هایی است که در دو سه دهه گذشته کردیم. علی‌رغم اینکه همیشه گفته‌ایم کشاورزی محور اصلی اقتصاد و توسعه است ولی گزارش‌های رسمی سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی نشان می‌دهد که علی‌رغم نقشی که بخش کشاورزی در ارزش اقتصاد داشته است متوسط سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی از منابع ملی کمتر از ۵ درصد

کشاورزی دارد رقابت کند در همین ترکیه که ما با آنها ملاقات داشتیم برای خیلی از کالاهای اساسی تسهیلات بین ۴ تا ۵ درصد است حالا تا ۸ درصد هم دارند.

برنامه ریزی کشاورزی

برنامه ریزی در بخش کشاورزی چگونه انجام می شود ببینید یکی از مشکلاتی که داریم مثل همان سؤال اولی که توضیح دادم زمانی که یک دولتی سر کار می آید آن دولت مجری برنامه های است که برایش نوشته اند الان این دولت به نظرم پیشنهاد خوبی داده است زیرا گفته اند برنامه بعدی را برای سال آینده بدهید دولت گفته است که بگذارید همان دولتی که روی کار می آید خودش تعیین کند چون ما هر دو دوره ای که آمدیم یک برنامه مصوبی از قبل بود و ما باید این برنامه را اجرا می کردیم البته برنامه ششم را خودمان بین دو دولت خودمان بودیم که برنامه را آن طور که می خواستیم پیش بردیم؛ منتها بعد رفت به مجلس و برنامه ششم کاملاً تغییر کرد. هر چه خودشان خواستند در آن گذاشتند. خدا حفظش کند آقای حاجی بابایی که رییس کمیسیون برنامه بود هر چه مسائل خوب بود برداشته بودند و در این برنامه گذاشتند. من بعداً به آنها گفتم که اینها همه تکالیف غیرممکن است شما چطور از ما می خواهید این برنامه ها را اجرا کنیم در صورتی که مجموعه اجرای این برنامه ها و منابعی که نیاز دارد و منابعی که بودجه دولت تعیین کرده است معادل ۸ درصد است. این است که ما از یک جایی مجبور شدیم یک بخشی از آن برنامه ها را اجرا کنیم چون بر اساس تکالیف بود و دستگاه های نظارتی از ما خواستند که گزارش دهیم و بنابر این هر سال باید انجام میدادیم ولی قبل از اینکه اقتصاد مقاومتی توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شود و به دستگاه ها گفتند که برنامه تان را بیاورید؛ ما آمدیم با آقای حجتی حدود ۲۰ محور اصلی را اولویت بندی کردیم. ۲۰ محور کاری که در بخش های زراعت و باغبانی و شیلات و آبزیان و تحقیقات و آب و خاک و مکانیزاسیون اولویت داشت را تعریف کردیم و جلسات متعددی با بخش اجرا و تحقیقات و بخش برنامه ریزی خودمان که مؤسسه تحقیقات بود گذاشتیم. مثلاً در بخش زراعت، برنامه های ۸ محصول مثل گندم و دانه های روغنی ریز را در آوردیم و ریز کارهای پشتیبانی و تحقیقات و آموزشی که اینها می خواهند را در آوردیم و مصوب کردیم در این زمان برنامه اقتصاد مقاومتی آمد و ما در چارچوب همان ۵ موردی که برای بخش کشاورزی گفته بودم اولین وزارتخانه های بودیم که برنامه مان را تصویب کردیم. اصلاً آماده بودیم که آقای جهانگیری هم تعجب کردند. وقتی گفتند وزارتخانه ها دو ماه وقت دارند برنامه های شان را تدوین کنند و در چارچوب اقتصاد مقاومتی بیاورند. یک هفته اعلام آمادگی کردیم اولین برنامه بودیم و خیلی هم در آنجا با استقبال روبه رو شد و اولین برنامه های هم بود که تصویب شد تا پارسل که بودم هر سال سازمان برنامه و بودجه ارزیابی می کرد و وزارتخانه ما در اجرا به طور میانگین مقام اول را داشت.

یکی از مسائل ما در بخش زراعت بحث تولید علوفه و گیاهان علوفه ای جدید و پتانسیل هایی است که باید ایجاد کنیم اما مغفول مانده چون واقعاً در صورتی که نتوانیم فکری برای علوفه کنیم ادامه تولید شیر و گوشت و لبنیاتمان دشوار خواهد شد. علوفه های حجیم را در قالب کنسائتره می شود وارد کرد اما علوفه های حجیم را باید در داخل تولید کنیم چون حمل و نقل نمی تواند انجام شود باید در تولید علوفه تجدیدنظر کنیم و ببریم به سمت تولید علوفه های کم آب و غیره.

در دانه های روغنی، گندم و ذرت کار جدیدی که آقای حجتی در آن دوره با توجه به تجاری که در وزارت راه و وزارت نیرو داشت انجام داد طرح بحث مجریان بود ما یک مدیرکل داشتیم به نام مدیرکل غلات، این فرد صبح که می آمد برای گندم جو ذرت و غیره هزاران مسأله داشت. یکی می آمد پیش او برای حبوبات؛ یکی می آمد برای ماش و... ما گفتیم برخی مسائل جزو مسائل اساسی است که ما می خواهیم توسعه دهیم و برنامه ریزی کنیم بنابر این برایشان مجری معرفی کردیم. آقای حجتی تجربه این کار را در وزارت راه و وزارت نیرو داشتند مثلاً وزارت نیرو معاون آب دارد که سیاست گذاری آب را انجام می دهد ولی هر کدام از سدهایشان مجری جداگانه دارد. ما هم معاونت زراعت داریم که سیاست های کلی را می گذارد منتها مجری طرح گندم را زیر نظر دارد که این فرد تمام مدت فقط غصه خور گندم است و کاری با جو و ذرت و غیره ندارد و این افراد موفق هم بودند همین طور برای مکانیزاسیون یا توسعه سیستم های آبیاری تحت فشار که اگر قرار بود مجری نداشته باشند توی آن آب و خاک اصلاً گم بود؛ یا در شیلات برای پرورش ماهی در قفس یا در معاونت باغبانی برای گلخانه بالاخره این تجربه آقای حجتی به کار ما آمد و به نظر من وزارتخانه در پشتیبانی موفق بود و اینها جزو مسائل اساسی بود. البته مسائل برنامه ریزی به صورت کلان و به صورت ماتریسی و رای این طرح های اقتصاد مقاومتی است که ان شاء الله یک وقت فرصتی شود در این رابطه جلسه ای خواهیم داشت.

می دهد سرمایه در گردش است برای فصل کشت. اگر ما به آنچه که مد نظرمان است یعنی به سرمایه گذاری زیربنایی نسیم مجموع استهلاک بخش کشاورزی می تواند بر مجموع سرمایه گذاری غلبه پیدا کند. یعنی هر سال نه تنها در این زمینه پیشرفتی نداشته ایم بلکه داریم از سرمایه مان هم میخوریم که بانکها هیچ وقت زیر بار نرفتند و الان هم به همین صورت است مثلاً بانک ملی و صادرات چون یک زمانی از طرف دولت به نظر من مجبور شدند بروند هر کدام ۴۰ درصد سهام نیشکر جنوب را بخرند آن سرمایه گذاری و خریدی که کرده بودند (چون جاری بود) هر سال می گذاشتند به حساب بخش کشاورزی.

واقعی شدن قیمت ارز

به نظر من با واقعی شدن قیمت ارز علی رغم اینکه به بخش کلان اقتصاد کشور و به معیشت چند دهک از مردم خیلی فشار آمد اما به نفع بخش کشاورزی شد و قیمتها را تا حد زیادی بالا کشید و واقعی کرد و یک مقدار باعث مصونیت بخش کشاورزی شد آقای حجتی و بنده در خدمت ایشان یکی از دلایلی که با تشکیل وزارت بازرگانی و جدانشدن بازرگانی از بخش کشاورزی مخالفت می کردیم این بود که می دانستیم چون قیمت ارز را دولت به صورت مصنوعی برای جلوگیری از تورم هر سال پایین نگه می دارد واردات به وفور صورت می گیرد و تولید داخل توان رقابت با آن را ندارد. ما که آمدیم ارز ۲۳۰۰ تومان بود بعد شد ۲۷۰۰ تومان و بعد شد ۴۲۰۰ تومان. چون دولت می خواهد ارز را پایین نگه دارد تولید داخل توان رقابت با واردات با ارز ۲۷۰۰ تومان را در خیلی مواقع نداشت. همانطور که عرض کردم می گفتند گندم را شما می خرید ۱۰۰۰ تومان، با ارز ۲۷۰۰ تومانی گندم وارداتی می شد ۷۳۰ تومان خب بریم وارد کنیم این نگاه و نحوه فکر در دولت در خیلی جاها غالب بود. متأسفانه حتی در سازمان برنامه و بودجه و حتی در مشاوران اقتصادی رییس جمهور و حتی در برخی از وزرای کلیدی آقای حسن هاشمی وزیر محترم بهداشت که بنده برای ایشان خیلی احترام قائل هستم و در حرفه و تخصص خودش صاحب نظر است علی رغم اینکه سابقه جهاد سازندگی داشت و چند دوره در شورای مرکزی جهاد بود و با مسأله تولید و بافت روستا آشنا بود جزو وزرای بود که در دولت فرمودند که ما وقتی می توانیم گندم را از خارج وارد کنیم چرا در داخل تولید کنیم؟ این همان بحث اولی است که کردم در تفاوت دیدگاهها و نگاهها بین وزرای کلیدی من فکر می کنم که احساس می کرد که اگر بودجه دولت را که برای خرید تضمینی می گذاشتند یا برای یارانه کشاورزی می گذاشتند شاید سهم سرآمد اقتصاد بیشتر شود دلیلی که ما مخالفت می کردیم این بود که نگران بودیم به اسم کمبود و رفاه حال مردم از طریق انبوه واردات با تولید داخل مقابله شود. ولی الان که ارز قیمتش واقعی شده است هیچ کالایی وجود ندارد که تولید داخل با ارز ۳ یا ۴ هزار تومانی نتواند با آن رقابت کند.

بهره وری

* یکی از آرزوهای ما که افزایش بهره وری در بخش کشاورزی است تحقق می یابد، با واقعی شدن قیمتها و رقابتی شدن آن، کشاورز هم برای افزایش بهره وری تلاش خواهد کرد. ببینید درست است که قیمت گندم امسال ۴۰۰۰ تومان تعیین شده است و نسبت به سال گذشته ۶۰ درصد افزایش قیمت پیدا کرده است؛ برخی از نهادهای تولید هم قیمتش رفته است بالا، کود شیمیایی فسفاتها و پتاسیم هم قیمتش ۷ الی ۸ برابر شده است. حالا کود اوره را می خواستند افزایش دهند که به علت اعتراضاتی که شد فعلاً دست نگه داشته اند ولی سال دیگر اجتناب ناپذیر است یا مثلاً ماشین آلات که رشد خیلی بالایی داشت مثل تراکتور و ادوات در بخش صنعت یا برخی از نهادهای تولید مثل سم و علف کشها عموماً چند برابر شد. حالا کشاورز با توجه به این قیمتها دقت بیشتری در مصرف در انتخاب و حتی شرکتهای تولیدکننده و عرضه کننده به عمل می آورد باید رقابت کنند کشاورز برای یک کیسه کود ۵۰ کیلویی باید الان ۴۰۰ یا ۵۰۰ هزار تومان بپردازد پس برای یک هکتار گندم که در مجموع از انواع کود خواهد هفت یا هشت کیسه تازه کیسه مصرف کند باید ۴ الی ۵ میلیون نقدینگی داشته باشد تا برای تأمین کود پرداخت کند.

همه کشورها که به بخش کشاورزی شان کمک و از آن حمایت می کنند از جمله کشورهای صنعتی که حمایت شان هدفمند است حمایت عام نیست. ما هم در نوع حمایت هایی که از بخش کشاورزی می کنیم باید تجدید نظر کنیم در بعضی جاها حذف کنیم در بعضی جاها بدون افزایش ادامه دهیم و در بعضی جاها حتی افزایش دهیم مثلاً در بخش تسهیلات کشاورزی، شما کشوری را به من نشان دهید که بخش کشاورزی اش تسهیلات ۱۸ تا ۲۰ درصدی بگیرند، هیچ کشوری را پیدا نمی کنید. تولیدکننده من که محصول را با تسهیلات ۲۰ درصد تولید می کند و گاهی تا ۲۵ درصد می رود هیچگاه نمی تواند با کشوری که الان به طور متوسط ۲ تا ۴ درصد تسهیلات بخش

زیرساختهای آن را به وجود بیاورد. وقتی در این زمینه بحث می کردیم در ساختارهای دولتی خیلی مورد استقبال نبود در عین حال همه تأیید می کردند ما در این زمینه ها عقب هستیم.

حمایتگرایی

همه کشورها خصوصاً کشورهای پیشرفته صنعتی بخش کشاورزی در مقایسه با سایر بخش های اقتصادی به نوعی مورد حمایت های مستقیم و غیر مستقیم دولت قرار می گیرند تا بتوانند رقابت پذیر باشد و بتواند با سایر بخش های اقتصادی رقابت کند. در کشورهای OECD نزدیک به ۴۸ درصد ارزش کل تولیدات بخش کشاورزی توسط دولت ها به خود بخش کشاورزی یارانه داده می شود عرض کردم به صورت مستقیم و غیر مستقیم در زیربناها و سازها و برندسازی و تهیه انبارها و انبارهای فنی و در بذر و کود سرمایه گذاری می شود. البته کشورهای مختلف سیاست های مختلفی دارند که بستگی به شرایط داخلی خودشان دارد اما برای اینکه کشاورزی بتواند رقابت پذیر باشد باید این کار را بکنند در غیر این صورت کشاورزی نمی تواند با بخشی مثل مسکن یا حتی بخشی مثل معدن یا بخش هایی از صنعت رقابت کند. این مقوله ای است که باید در ذهنمان باشد که دولت ها باید همواره در زبرساختها کمک کنند آن هم در کشوری مثل ما که اراضی خردند و یکپارچه نیستند و ورود تکنولوژی و ماشین آلات جدید معمولاً از توان یک کشاورز خرد خارج است. در عین اینکه باید زمینها را یکپارچه کنیم تا بتوانیم برای رقابتی کردن بخش باعث افزایش بهره وری و افزایش تولید و کاهش هزینه ها بشویم. یک اشتباهی که اول انقلاب کردیم در تشکیل هیئت های هفت نفره بود که خود من هم جزو آن بودم. آمدیم بخشی از اراضی بزرگ را خرد کردیم تحت عنوان تقسیم کردن و این اشتباه را ناگاهانه در سال های اول انقلاب در بخش کشاورزی انجام دادیم من خودم اعتراف می کنم بنده هم عضو هیئت هفت نفره استان خوزستان بودم ما این کار را ناگاهانه کردیم چون آشنایی و شناخت و تجربه نداشتیم. بعداً به این نتیجه رسیدیم که یکی از مشکلات ما خرد بودن اراضی مان است ما در دولت آقای روحانی و در دوره آقای حجتی چند بار در این باره بحث کردیم و به این جمع بندی رسیدیم که باید از بانکها کمک بگیریم تا شاید کمی در وضعیت اقتصادی کشور منفعتی ایجاد شود. آن زمان با بانک کشاورزی جلسه گذاشتیم برای کسانی که می خواهند زمین بخرند و زمین های خرد را با هم یکی کنند و ابعاد اقتصادی اش را بزرگ تر کنند تسهیلات در نظر بگیریم برای یکپارچه کردن و خرید زمین چند جلسه تشکیل دادیم. منتها آنها گفتند که الان توان مالی بانک این امکان را نمی دهد. ما می گفتیم الان اگر کسی اراضی خرد را بتواند بخرد و یک قطعه ۲۰۰ یا ۳۰۰ هکتاری در قالب کشت و صنعت های کوچک داشته باشد ما خیلی بهتر می توانیم برنامه ریزی کنیم و خیلی بهتر می توانیم بهره وری عوامل کلی را در این واحد کوچک بالا ببریم در این زمینه هم موفق نبودیم زیرا بلافاصله خود به تحریم ها و این مشکلاتی که برای منابع بانکها پیش آمد.

خود بانکها هم رغبتی ندارند؛ علی رغم اینکه هر سال ما هم در قانون بردیم هم در برنامه سوم توسعه از نظر من موفق ترین برنامه بخش کشاورزی همان برنامه سوم توسعه در دولت دوم آقای خاتمی بود که شاخصها نشان می دهد خیلی پیشرفت های خوبی داشتیم هم در آن زمان و هم حالا خود من مصر بودم در هنگام تدوین برنامه های توسعه (که حالا رسیده ایم به برنامه پنجم و ششم) هم در کمیسیون اقتصاد و هم در کمیسیون کشاورزی شرکت کنیم و در آنجا مصوب کردیم که بانکهای کشور حداقل باید ۱۵ درصد منابع تسهیلاتی شان را (که قبلاً ۲۵ درصد بود بعد کردند ۱۵ درصد و بعد کردند به اندازه ارزش افزوده) بخش اختصاص بدهند به بخش کشاورزی ولی هیچگاه این عملیاتی نشد. علی رغم پیگیریهای متعددی که در بانک مرکزی و کمیسیونهای مختلف کردیم که این بانکها را بیاورید و شما مجلس هستید و بعد اصلیتان بعد نظارتی است؛ ولی بعد از برنامه متوسط ۷ الی ۸ درصد از منابع تسهیلاتی بانکهای کشور به بخش کشاورزی اختصاص پیدا کرد. در این سالها که باز آن را هم به ایشان گفتم شما در این زمینه یک غش در معامله انجام می دهید. ما چند بار به بانکها نوشتیم، مثلاً وقتی به بانک ملی و بانک سپه و سایر بانکهای دولتی مراجعه می کردیم یا به صورت مکتوب از آنها می خواستیم که لیست تسهیلاتی که به بخش کشاورزی داده اید را به ما بدهید هیچگاه ندادند. غیر از بانک کشاورزی که بانک تخصصی بخش است و شاید بیش از ۹۰ درصد منابع خود را به بخش کشاورزی اختصاص می دهد. دلیل آن مشخص است من به آنها هم گفتم چون من خودم عضو شورای عالی پول و اعتبار بودم و در مجامع بانکهای دولتی هم شرکت می کردم آن بخشی را که به نام بخش کشاورزی میخوانند بیشتر برای بخش تجارت کشاورزی بود؛ وام های تجاری شش ماهه و حداکثر یک ساله است که برای واردات دو محموله شکر می دادند. این را به حساب بخش کشاورزی می گذاشتند در حالی که بیشتر بحث ما تسهیلات برای سرمایه گذاری بود؛ سرمایه گذاری میان مدت و سرمایه گذاری های زیربنایی نه برای تجارت صرف وام هایی که بانک کشاورزی به کشاورزان

گزارشی در خصوص وضعیت قیمت گذاری و مصرف شکر در ایران

شکر ارزان در جیب صنایع / به اسم شکر خانوار به کام قاچاقچیان

وارداتی، قیمت شکر سفید و نحوه توزیع و عرضه آن و همچنین جلوگیری از قاچاق آن (به دلیل رشد قیمت ارز و پایین بودن قیمت شکر سفید داخل کشور)، مقرّر شد معاونت توسعه بازرگانی وزارت کشاورزی نسبت به عرضه شکر صرفاً در سامانه بازارگاه و جهت مصارف صنف و صنعت و تفکیک قیمت آن برای مصارف خانوار و صنف و صنعت حداکثر تا تاریخ ۲۵ بهمن اقدام کنند، به طوری که از ابتدای اسفند ۱۴۰۱، شکر صنف و صنعت صرفاً از طریق سامانه بازارگاه عرضه شود. همچنین اعلام شده با توجه به سازوکار سامانه بازارگاه و قابلیت اتصال آن به سامانه تجارت و سامانه انبارها و قابلیت رصد و پایش، شکر سفید در سامانه بازارگاه عرضه شده و مبلغی به عنوان مابه‌التفاوت نرخ ارز اخذ و به حساب خزانه دولت واریز شود.

به این ترتیب و بر اساس جدیدترین تصمیمات مجلس و دولت درباره قیمت شکر، قرار بود از اول بهمن سال گذشته قیمت و نحوه عرضه این محصول برای دو گروه صنعت و خانوار تغییر کند، اما هنوز این تفکیک انجام نشده است. بر همین اساس بازار با کمبود شکر روبه‌رو است.

مافیای شکر قوی تر از مافیای خودرو

کشور سالانه به ۲.۵ میلیون تن شکر نیاز دارد که ۰.۵ میلیون تن به مصارف خانوار و ۲ میلیون تن به مصارف صنف و صنعت می‌رسد و همگی از ارز پارانه‌ای برخوردار هستند، در حالی که شکر مورد مصرف در صنف و صنعت در کالاهایی مانند نوشابه‌ها، شیرینی و شکلات و امثالهم استفاده می‌شود که جزو کالاهای غیر ضرور جامعه هستند. نکته جالب توجه این است که در گزینه مشابه مانند گندم هم مصارف چندگانه‌ای وجود دارد. از مصرف حدود ۱۲ میلیون تن گندم مصرفی کشور حدود ۱۰ میلیون تن به مصارف خبازی (پارانه‌ای) و ۲ میلیون تن به مصارف صنف و صنعت می‌رسد که گندم آن بخش با قیمت غیرپارانه‌ای به فروش می‌رسد. حال این سؤال پیش می‌آید که شکر صنف و صنعت که در کالاهای غیرضرور مانند نوشابه و شیرینی و شکلات استفاده می‌شود، درحالی‌که گندم صنف و صنعت غیرپارانه‌ای و غیرسوسپیدی است و با هدفمند کردن یارانه گندم بخش صنف و صنعت، کاهش هزینه‌های دولت، به میزان ۲۰۰۰۰ میلیارد تومان کاهش سوداگری، کاهش قاچاق، کاهش واردات، ایجاد فضای رقابتی میان تولیدکنندگان و... را به همراه داشت، چرا از سوسپیدی دولتی برخوردار است؟ آن هم با توجه به افزایش قیمت جهانی شکر که باعث می‌شود شکر به نصف قیمت جهانی از کشور قاچاق شود و این سوسپیدی ارزی عملاً به کام کشورهای همسایه در آید. نکته جالب توجه این است که مالیات ارزش‌افزوده شکر در سال گذشته از ۹ درصد به ۱ درصد کاهش پیدا کرده است و نیز همان‌گونه که قبلاً اشاره شد شکری که قیمت آن بیش از ۳۲ هزار تومان است، با قیمت ۱۸۵۰۰ تومان برای صنف و صنعت عرضه می‌شود و با یک محاسبه ساده می‌توان گفت که جمعاً ۳۲۰۰۰ میلیارد تومان از منابع ملی و دولتی برای شکر بخش صنف و صنعت توسط دولت یارانه داده می‌شود.

بازار مصرف کشور در اختیار تولید برندهای خارجی

نکته حائز توجه اینکه بخش عمده شکر مصرفی در نوشابه‌های گازدار که با برندهای خارجی و آمریکایی در کشور فعالیت می‌کنند، مصرف می‌شود و به عبارتی کشور بازار مصرف خود را در اختیار تولید برندهای خارجی قرار داده و سوسپیدی هم به آنها می‌دهد. در حالی که این برندهای خارجی باید برای تصاحب بازارهای کشور ما، عوارض هم بدهند. این موضوع یعنی عدم اصلاح قیمت‌های شکر سفید باعث شده که کشاورزان چغندرکار، با ضرر و زیان روبه‌رو شوند و با عدم استقبال ایشان به کشت روبه‌رو شوند. بر همین اساس همان‌طور که پیش از این هم اشاره شد، اصلاح قیمت شکر صنف و صنعت طی چندین جلسه از سوی کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست مجلس به وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صمت در اواخر سال گذشته گوشزد شد، اما متأسفانه هیچ اقدام مؤثری در این خصوص انجام نشده است. بنابراین به نظر می‌رسد ضرورت دارد که معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، معاونت صنایع عمومی وزارت صمت، سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و ستاد تنظیم بازار، هر چه سریع‌تر اقدام شایسته جهت اصلاح قیمت شکر مورد استفاده در صنف و صنعت را اعمال کنند.

منبع: جهان صنعت

تعیین و اصلاح قیمت شکر و همچنین جداسازی مصرف خانگی و صنعتی این محصول جزو پیشنهادهای بود که از ماه‌های گذشته از سوی انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران و کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس به وزارتخانه‌های صنعت و کشاورزی مطرح شد تا به این وسیله با پدیده شکر ارزان و قاچاق آن به کشورهای همسایه برخورد شود.

حمایت از تولید گویا فقط در شعراها انجام می‌شود به طوری که در حال حاضر شاهد این هستیم که عدم حمایت از تولید شکر، وضعیت اسفناکی را برای کارخانه‌های قند و کشاورزان چغندرکار ایجاد کرده است. به همین دلیل حتی بازار نیز با کمبود این محصول روبه‌رو است و مردم در این زمینه شرایط دشواری را تجربه می‌کنند. این در حالی است که اگر دولت به مشورت‌های فعالان بخش خصوصی در زمینه اصلاح قیمت شکر توجه بیشتری نشان می‌داد، اکنون با چنین وضعیت نابسامانی روبه‌رو نبودیم.

تعیین و اصلاح قیمت شکر و همچنین جداسازی مصرف خانگی و صنعتی این محصول جزو پیشنهادهای بود که از ماه‌های گذشته از سوی انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران و کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس به وزارتخانه‌های صنعت و کشاورزی مطرح شد تا به این وسیله با پدیده شکر ارزان و قاچاق آن به کشورهای همسایه برخورد شود و مهم‌تر از آن اینکه، کشاورزان و چغندرکاران برای تولید این محصول انگیزه بیشتری پیدا کنند. بر این اساس قرار بود نرخ شکر برای مصارف صنعتی شکر از مصارف خانوار جدا شود و بدین ترتیب مصرف‌کنندگان عمده شکر مانند کارخانجات نوشابه، غذایی، شکلات، شیرینی و... که عمده مصرف شکر صنعت را دارند، با اخذ مابه‌التفاوت در سامانه بازارگاه اقدام به خرید شکر کنند و از طریق سامانه جامع تجارت، رصد و پایش شوند. اما از اواخر سال گذشته علی‌رغم تأکیدات ویژه کمیسیون کشاورزی مجلس و همین‌طور تشکل‌های بخش خصوصی به وزارتخانه‌های صمت و کشاورزی، اقدام مؤثری در این خصوص انجام نشده است.

اعمال خسارت به جیب و سلامت خانوار

این در حالی است که شکر تولیدی کشور به نام خانوار و به کام قاچاقچی با قیمت‌های بسیار پایین‌تر از کشور خارج می‌شود. در این رابطه برخی از کارشناسان اعلام می‌کنند که دولت طبق سیاستی نادرست با ارزان نگهداشتن قیمت شکر و تعیین نرخ یکسان برای شکر مصرفی خانوار و صنف و صنعت کارخانه‌ها به تولید کالاهایی از جمله نوشابه، شیرینی، شکلات و... یارانه می‌دهد که در نهایت هم به زیان سلامت و هم به زیان جیب خانوار تمام می‌شود. آن هم در صورتی که می‌توان مصارف این دو بخش را جدا کرد و با تمهیدات مشخصی به مردم بابت شکر مصرفی‌شان یارانه داد. همچنین با نرخ دلار آزاد، قاچاق شکر از کشور با نصف قیمت جهانی انجام می‌شود.

رویگردانی کشاورزان از کشت چغندر قند

کارشناسان این حوزه اعلام می‌کنند اگر نرخ شکر صنف و صنعت به محدوده قیمتی ۳۲ هزار تومان نزدیک شود، علاوه بر اینکه قاچاق این کالا متوقف خواهد شد بلکه کشاورزان انگیزه بیشتری برای فعالیت خواهند داشت و به‌طور حتم در حوزه تولید شکر بسیاری از هدف‌گذاری‌ها محقق خواهد شد. اما اکنون به دلیل قیمت‌های ارزان در این حوزه، یارانه‌های کشور به سود دلالت و مصرف‌کنندگان کشور، خارجی تمام می‌شود و بازار کشور در تأمین این محصول با قیمت مناسب دچار مشکل شده است، چرا که کارخانجات شکر در پرداخت دیون خود به کشاورزان به مشکل برخوردند و امروز برای کشاورز نیز صرفه اقتصادی ندارد تا با این شرایط فعالیت کند. بنابراین با اختلال در نظم بازار و ایجاد مشکل در ارتباط بین زنجیره کارخانجات و کشاورزان روبه‌رو هستیم.

در این راستا دبیر و عضو هیأت‌مدیره انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران در دی سال گذشته طی نامه‌ای به وزارت جهاد کشاورزی، در مورد وضعیت تولید شکر هشدار داد. بهمن داناتی اعلام کرد: عملکرد آن وزارتخانه در خصوص عدم تعیین و اعلام قیمت شکر تولیدی سال جاری باعث بیمار شدن صنعت قند شده و تمامی سرمایه‌گذاری‌ها و تلاش‌های چند ساله گذشته برای افزایش تولید شکر دستخوش تزلزل شده است. وی اظهار کرد: متأسفانه باز شدن مرزهای کشور روی واردات انبوه شکر، سبب‌ساز رکود شکر کارخانه‌ها در انبارها شده و عدم تأمین نقدینگی جهت تسویه‌حساب با کشاورزان، موجب ناراضی‌هایی آنها و به احتمال قوی رویگردانی آنان از کشت چغندر قند برای سال آتی خواهد شد که در این صورت، علاوه بر تحمیل ضرر و زیان سنگین به صدها هزار نفر سهامداران کارخانه‌های قند و بالا رفتن ریسک سرمایه‌گذاری در تولید این محصول اساسی، باعث وابستگی کشور به این محصول و خروج ارز برای واردات این کالا خواهد شد.

داناتی بیان کرد: میزان واردات شکر طی ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۱ به مرز ۱/۱ میلیون تن بالغ شده و سرکوب تولید داخل را در پی داشته است. همچنین میزان بدهی کارخانه‌ها به کشاورزان حدود ۵۸۰۰۰ هزار میلیارد ریال رسیده که این امر سبب خواهد شد تا کارخانه‌ها و آن وزارتخانه مشکلات سختی را پیش رو داشته باشند از طرفی محمدجواد عسکری رییس کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست مجلس در نامه‌ای به حسین فرهادی‌زاده رییس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و دبیر ستاد تنظیم بازار در اواخر سال گذشته اعلام کرد: با عنایت به اینکه کمیسیون کشاورزی در خصوص ساماندهی قیمت شکر خام

ایران یکی از ۶ کشور دنیا در کاشت همزمان چغندر قند و نیشکر است

معاون پژوهش و فناوری مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند کشور مستقر در کرج گفت: ایران یکی از ۶ کشور دنیا است که به لحاظ تنوع اقلیمی و عرض جغرافیایی، توانایی کاشت همزمان چغندر قند و نیشکر را دارد.

«باذر رجبی» با بیان اینکه نیشکر فقط در استان خوزستان کشت می‌شود، افزود: در ایران به دلیل این تنوع اقلیمی چغندر قند به صورت بهاره و پاییزه کشت می‌شود که بیشترین کشت نیز به صورت بهاره در کشور انجام می‌شود. وی با بیان اینکه شکر مورد نیاز در کشور از طریق کشت چغندر قند، کشت نیشکر و واردات تأمین می‌شود، اظهار کرد: کشت پاییزه چغندر قند بیشتر در استان خوزستان به دلیل زمستان‌های ملایم صورت می‌گیرد. وی گفت: ولی استعدادیابی لازم در سایر مناطق نیز انجام شده و در استان‌های گلستان، فارس و کرمانشاه نیز رو به گسترش است و در مناطق گرم خراسان بزرگ مثل کاشمر و بردسکن نیز امکان کشت پاییزه چغندر قند وجود دارد.

برداشت یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن چغندر قند پاییزه در سال زراعی گذشته

رجبی در ادامه به عملکرد کشاورزان چغندر قند در سراسر کشور اشاره کرد و افزود: در سال زراعی گذشته (۱۴۰۱-۱۴۰۰) از سطح ۲۰۸ هزار هکتار چغندر قند کشت شده، یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن ریشه تولید شده که یک رکورد را به ثبت رسانده‌ایم. وی اظهار کرد: از این میزان ریشه برداشت شده پس از عملیات فرآوری، ۱۶۰ هزار تن شکر تولید شد که میانگین عملکرد ریشه در کشت پاییزه، ۶۵ تن در هکتار بوده است. وی با بیان اینکه میانگین عیار قند به دست آمده در این کشت ۱۴.۶۳ درصد است، افزود: همچنین سطح زیر کشت بهاره در سال ۱۴۰۱ حدود ۹۲ هزار هکتار بود که میانگین عملکرد ریشه در این کشت، ۵۱ تن به عیار قند ۱۶.۸ درصد است. معاون پژوهش و فناوری مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند کشور میزان ریشه تولید شده در کشت بهاره در سال ۱۴۰۱ را پنج میلیون و ۳۵۰ هزار تن عنوان کرد و گفت: از این میزان ریشه، ۳۳۴ هزار تن شکر استحصال شده است.

سطح کشت بهاره در سال جاری کاهش یافت

رجبی با بیان اینکه در سال جاری کشت بهاره چغندر قند به ۷۰ هزار هکتار رسید، افزود: کشت بهاره نسبت به سال گذشته کاهش داشته که یکی از دلایل آن اعلام دیر هنگام قیمت تضمینی خرید چغندر قند می‌باشد ضمن اینکه قیمت اعلامی نسبت به سال گذشته افزایش چندانی نداشته و مورد انتظار کشاورزان نبوده است. وی تصریح کرد: کشت پاییزه سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ اکنون در حال برداشت است که برداشت در بعضی از استان‌ها همچون خوزستان به لحاظ شرایط اقلیمی در اردیبهشت و خرداد ماه انجام می‌شود ولی در مناطقی همچون استان گلستان برداشت تا نیمه تیرماه ادامه دارد.

وی ادامه داد: همچنین سطح زیر کشت محصول نیشکر در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ حدود ۸۰ هزار هکتار در استان خوزستان بوده که منجر به تولید ۵.۳ میلیون تن نی شد. وی با اشاره به اینکه از این میزان تولید نی حدود ۶۰۰ هزار تن شکر استحصال شد، اضافه کرد: همچنین بخشی از نیاز کشور به شکر از طریق واردات تأمین می‌شود که در سال گذشته حدود ۵۰۰ هزار تن شکر وارد کشور شد. وی میزان مصرف شکر در کشور را بین ۲.۲ تا ۲.۴ میلیون تن عنوان کرد و گفت: سرانه مصرف شکر در دنیا ۱۹.۵ کیلوگرم است در حالی که بر اساس برآوردهای وزارت جهاد کشاورزی، سرانه مصرف شکر در ایران ۲۹ کیلوگرم می‌باشد.

پیش بینی افزایش ۵۰ درصدی تولید شکر در خوزستان

خوزستان؛ بزرگ ترین تولید کننده چغندر قند پاییزه کشور

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی خوزستان گفت: خوزستان اولین و بزرگ ترین تولید کننده چغندر قند پاییزه کشور است.

تورج نوروزی در جلسه پشتیبانی چغندر قند پاییزه استان خوزستان بیان کرد: چغندر قند پاییزه به عنوان یک محصول استراتژیک و کم آب بر در کشور شناخته شده که در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری از اواخر تابستان تا اوایل پاییز کشت و در فصل بهار برداشت می شود. وی با بیان اینکه بیشترین دوره رشد این محصول در فصل بارندگی انجام می شود و بخش زیادی از نیاز آبی خود را از بارندگی (آب سبز) تأمین می کند، گفت: نیاز آبی این گیاه به منابع آبی پشت سدها و منابع آب های زیرزمینی بسیار کمتر از چغندر قند بهاره است. نوروزی با بیان اینکه خوزستان بزرگ ترین و اولین تولید کننده چغندر قند پاییزه است، اظهار کرد: در سال زراعی جاری بیش از ۱۶ هزار هکتار از مزارع استان به کشت چغندر قند پاییزه اختصاص یافت. وی افزود: در این راستا با ۱۲ کارخانه تولید قند که ۲ کارخانه در استان و ۱۰ کارخانه از سایر استان ها به عنوان کارخانجات مهمان عقد قرارداد انجام شده است. معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی خوزستان به زمان فصل برداشت چغندر قند پاییزه در استان اشاره کرد و گفت: فصل برداشت این محصول از اوایل اردیبهشت ماه آغاز شده و معمولاً تا اوایل تیرماه ادامه دارد. وی گفت: تاکنون بیش از ۹ هزار هکتار از سطوح کشت شده استان برداشت و بالغ و ۵۷۰ هزار تن به کارخانجات قند تحویل داده شده است. وی بیان کرد: پیش بینی می شود تا پایان فصل برداشت حدود یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن چغندر قند از چغندرزارهای استان برداشت شود.

سه شنبه (نهم خردادماه) با بیان این مطلب افزود، راندمان آبیاری در مزارع نیشکر به ۵۰ درصد رسیده که این رقم برای آبیاری سطحی نه تنها در کشور، بلکه در دنیا قابل توجه است. وی بیان کرد، شیوه آبیاری مزارع، بر پایه «هیدروفوم» است و این شیوه آبیاری یکی از مدرن ترین روش های آبیاری دنیاست که بهره روری آب را به نحو مطلوبی ارتقا داده است. به گفته معاون کشاورزی توسعه نیشکر، صنعت نیشکر در کنار این روش آبیاری، از روش آبیاری جویچه ای، آبیاری با زهاب در شرایط خشکسالی و... نیز بهره گرفته که سبب شده گیاه نیشکر در شرایط بحران آب آسیب چندانی نبیند.

نیشکر؛ گیاهی با ارزش افزوده بالا

آل کثیر، نیشکر را گیاهی با ارزش افزوده بالا برشمرد و تأکید کرد، در دنیا ارزش اقتصادی آب با ماده خشک یا ماده آلی، سنجیده می شود و تولید این ماده خشک در صنعت نیشکر به ازای هر مترمکعب آب مصرفی، یک هزار و ۲۰۰ گرم است که چندین برابر بیشتر از سایر زراعت هاست. وی در پایان گفت، نیشکر، صنعتی بر پایه پژوهش و تحقیق است و در این سال ها به مدد تیم کارشناسی و مدیریتی توانسته از بحران های مختلف عبور کند. سیستم آبیاری زیرسطحی، تولید واریته های سازگار با شرایط اقلیمی خوزستان، ساخت هاروستر، پایش آنلاین و... بخشی از دستاوردهای این شرکت است که تولید پایدار را برای صنعت نیشکر به ارمغان آورده است.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی گفت: «امسال یکی از سال های خوب و پررونق صنعت نیشکر است.»

عبدعلی ناصری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، امروز در گفت و گو با خبرنگار فارس در اهواز وضعیت منابع آب خوزستان را مطلوب برشمرد و گفت: در سال مزین به «رشد تولید»، سال پر محصولی در واحدهای هشتگانه نیشکری رقم می خورد و تولید شکر افزایشی ۵۰ درصدی خواهد داشت. وی به وضعیت منابع آبی سدهای خوزستان اشاره کرد و گفت: تکمیل ظرفیت این سدها، نویدبخش سال زراعی پررونق هم برای صنعت نیشکر و هم کشاورزان خوزستانی است. وی با اشاره به تبعات خشکسالی دو سال اخیر بر روند تولید محصول گفت: کمیت و کیفیت آب در سال گذشته تأثیر منفی بر تولید گذاشت ولی با تلاش شبانه روزی پرسنل، صنعت نیشکر نه تنها از بحران عبور کرد بلکه با تلفیق «تولید و تجارت» نیز به سوددهی رسید. وی تلاش بی وقفه در سنگر تولید برای تحقق شعار سال را سرلوحه کاری این صنعت برشمرد و تأکید کرد و گفت: برای رشد تولید محصولات متنوع نیشکری و تحقق فرمایش مقام معظم رهبری در اقتصاد مقاومتی، با تمامی ظرفیت ها به پیش خواهیم رفت. گیاه نیشکر به دلیل وضعیت مناسب منابع آبی و پایش های متعدد، رشد مناسبی دارد و ارتفاع نی در برخی مزارع به پنج متر نیز رسیده است. سطح «داشت» امسال شرکت هفت تپه نیز به ۱۰ هزار و ۷۰۰ هکتار رسیده و به گفته مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی پیش بینی می شود در آبان امسال بیش از ۹۰۰ هزار تن نیشکر از مزارع این شرکت برداشت شود.

راندمان آبیاری نیشکر

دکتر آل کثیر معاون کشاورزی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی «راندمان» آبیاری مزارع نیشکر را بالاتر از میانگین کشوری دانست و تأکید کرد، طرح های پژوهشی مختلفی نیز برای افزایش بهره روری آب در دست اقدام است. معاون کشاورزی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی «راندمان» آبیاری مزارع نیشکر را بالاتر از میانگین کشوری دانست و تأکید کرد، طرح های پژوهشی مختلفی نیز برای افزایش بهره روری آب در دست اقدام است. به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، دکتر جعفر آل کثیر

پیش بینی تولید ۸۰ هزار تن چغندر قند پاییزه از مناطق گرمسیری کرمانشاه

کرمانشاه - رییس سازمان جهاد کشاورزی کرمانشاه از پیش بینی تولید ۸۰ هزار تن چغندر قند پاییزه از مناطق گرمسیری کرمانشاه خبر داد.

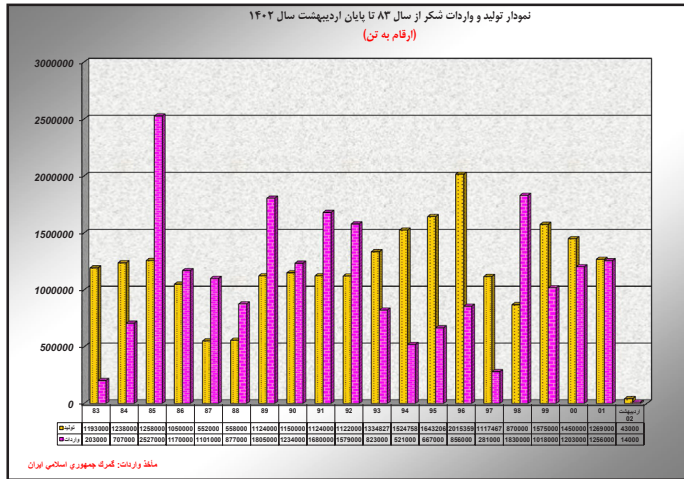
علی چاله چاله مهر اظهار کرد: در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بیش از هزار و ۲۰۰ هکتار از مزارع شهرستان های گرمسیری استان کرمانشاه چغندر قند پاییزه کشت شده است. وی افزود: عمده چغندر قند پاییزه استان در شهرستان های سرپل ذهاب و قصرشیرین کشت شده و عمده کشت نیز مربوط به شهرستان سرپل ذهاب است. رییس سازمان جهاد کشاورزی کرمانشاه تصریح کرد: چغندر قند پاییزه استان کرمانشاه به صورت خرید تضمینی با قیمت هر کیلوگرم ۲ هزار و ۷۰۲ تومان توسط کارخانه قند بیستون خریداری می شود. وی ادامه داد: مصرف آب کمتر، استفاده از نزولات آسمانی، راندمان بالای آبیاری به دلیل تبخیر و تعریق کم و تناوب با غلات از مزایای چغندر قند پاییزه است.

چاله چاله خاطر نشان کرد: در این راستا رعایت تاریخ کاشت و برداشت به موقع چغندر قند به زارعین توصیه شده تا عملکرد محصول حفظ شود. وی در ادامه افزود: برداشت چغندر قند از ۲۰ اردیبهشت ماه شروع شده و تا تیرماه ادامه خواهد داشت. رییس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه با بیان اینکه کاشت و برداشت چغندر قند کاملاً مکانیزه است، گفت: ۲۱ دستگاه برداشت در شهرستان جهت برداشت چغندر قند فعال هستند.

نرخ ارزی واردات شکر افزایش یافت

مدیرکل دفتر خدمات بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی از تعدیل نرخ سقف ارزی واردات شکر جهت تسهیل در فرآیند ورود کالا به کشور خبر داد.

میثم جاهدی، مدیرکل دفتر خدمات بازرگانی اظهار کرد: نظر به واگذاری امور تعیین سقف قیمت ارزی واردات شکر، نشست کمیته قیمت گذاری شکر که به دلیل عدم حضور نماینده بخش خصوصی به تعویق افتاده بود، در ۲۲ خرداد با حضور معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، مدیران معاونت، مسؤولان دستگاه های نظارتی و نماینده گمرک در وزارت جهاد کشاورزی برگزار شد و پس از بررسی شرایط بازار و استماع نظرات بخش خصوصی، دولتی و نظارتی، سقف قیمت ارزی جهت تسهیل ورود کالا به کشور مطابق با شرایط جهانی، افزایش یافت. او افزود: قیمت تعیین شده برای شکر با پولا ریزه ۹۹ به بالا ۶۱۰ یورو در بنادر ایران مشخص شده است. مدیرکل دفتر خدمات بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی همچنین از برگزاری دومین جلسه هماهنگی سیستمی شدن ثبت سفارشات برنج خبر داد و گفت: دومین نشست مشترک سه وزارتخانه جهاد کشاورزی، صمت و بهداشت برای انجام فرآیندهای سیستمی شدن ثبت سفارشات برنج جهت تسهیل در امور و حذف گلوگاه فساد و ایجاد شفافیت در معاونت توسعه بازرگانی برگزار و مقرر شد، علاوه بر نهایی سازی فرآیندها توسط وزارت صمت و بهداشت، جلسه آموزشی برای فعالان و تجار وارد کننده برنج برگزار شود.

تنظیم بازار یا تولید داخل

آمارهای ارایه شده در این صفحه یادآور سختی‌های قابل اعتنای اقتصاد شکر در ایران است. اقتصاد کالایی که تولید آن بیش از ۱۳۰ سال در ایران سابقه دارد. با این همه سابقه و کارنامه‌ای که این صنعت در درون خود دارد اگر محیط ملی اجازه دهد می‌توان به نقاط مطمئنی رسید. این نقطه مطمئن در جایی است که تنظیم بازار شکر با واردات و تولید داخل در بهترین جا همدیگر را قطع کنند. شوربختانه آن‌طور که ارقام این جدول نشان می‌دهد هر سال که تولید داخلی افزایش یافته است انگار عمدی بوده که واردات هم در همان مسیر باشد درحالی که باید برخلاف جهت تولید داخلی حرکت کند. حالا و در آغاز تابستان ۱۴۰۲ باید به مدیران دولت و به ویژه نهادهای اصلی هشدار داد باید شرایط تنظیم بازار را از امروز در دستور کار قرار دهند و اساس کار را برای صیانت از تولید داخلی برپا کنند. هر راهی و هر برنامه و اندیشه‌ای با هر نیتی که واردات را اساس کار تنظیم بازار قرار دهد و اولویت را به تولید داخلی ندهد باید شناسایی و معرفی شوند. در شرایطی که ایران با کمبود و دشواری‌های ارزی روبه‌رو است نگهداری از این ارزها یک ضرورتی انکارناپذیر است.

واردات شکر خام بصورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۴۰۲ (ارقام هزار تن)

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۴۸۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۵۴	۲۴۸	۳۵۹	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۷۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	۲۴۸۱
۲	۱۳۸۶	۲۳۶	۲۲۸	۱۱۲	۵۴	۱۱۱	۱۳۳	۶۱	۵۵	۶۵	۲۷	۵۰	۳۸	۱۱۷۰
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۲۳۶	۴۶۴	۵۷۶	۶۳۰	۷۴۱	۸۷۴	۹۳۵	۹۹۰	۱۰۵۵	۱۰۸۲	۱۱۳۲	۱۱۷۰	۱۱۷۰
۳	۱۳۸۷	۲۸	۲۹	۸۸	۸۹	۱۴۹	۱۷۳	۲۴	۶۸	۶۵	۱۲۶	۱۶۹	۹۳	۱۱۰۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۲۸	۵۷	۱۴۵	۲۳۴	۳۸۳	۵۵۶	۵۸۰	۶۴۸	۷۱۳	۸۳۹	۱۰۰۸	۱۱۰۱	۱۱۰۱
۴	۱۳۸۸	۱۱۹	۱۰۸	۵۷	۶۴	۴۲	۳۳	۹۴	۴۶	۴۵	۷۴	۱۲۲	۷۳	۸۷۷
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۱۹	۲۲۷	۲۸۴	۳۴۸	۳۹۰	۴۲۳	۵۱۷	۵۶۳	۶۰۸	۶۸۲	۸۰۴	۸۷۷	۸۷۷
۵	۱۳۸۹	۶۹	۱۰۷	۱۳۲	۲۳۴	۳۱۲	۳۳۰	۱۶۱	۱۱۲	۸۰	۶۳	۷۳	۱۳۲	۱۸۰۵
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۶۹	۱۷۶	۳۰۸	۵۴۲	۸۵۴	۱۱۸۴	۱۳۴۵	۱۴۵۷	۱۵۳۷	۱۶۰۰	۱۶۷۳	۱۸۰۵	۱۸۰۵
۶	۱۳۹۰	۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۵۶	۱۲۳۴
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۲۴	۳۶	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۳۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۲۳۴
۷	۱۳۹۱	۵۰	۶۹	۱۲۱	۵۵	۱۵۴	۱۹۶	۱۹۰	۳۷	۲۲۸	۱۵۱	۳۰۷	۱۲۳	۱۶۸۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۵۰	۱۱۹	۲۴۰	۲۹۵	۴۴۹	۶۴۵	۸۳۵	۸۷۲	۱۱۰۰	۱۲۵۱	۱۵۵۸	۱۶۸۱	۱۶۸۱
۸	۱۳۹۲	۸۸	۱۵	۸۸	۱۱۴	۶۱	۱۵۹	۲۰۷	۱۱۵	۱۴۶	۱۲۴	۲۲۵	۲۲۷	۱۵۷۹
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۸۸	۱۰۳	۱۹۱	۳۰۵	۳۶۶	۵۲۵	۷۳۲	۸۴۷	۹۹۳	۱۱۲۷	۱۳۵۲	۱۵۷۹	۱۵۷۹
۹	۱۳۹۳	۱۶۵	۱۳۷	۲۱۱	۵۷	۴۰	۶۷	۴۷	۱۹	۸۰	۸۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۶۵	۳۰۲	۵۱۳	۵۷۰	۶۱۰	۶۷۷	۷۲۴	۷۴۳	۸۲۳	۹۰۶	۱۷۲۹	۲۵۵۲	۲۵۵۲
۱۰	۱۳۹۴	۰	۵۵	۱۱،۸	۹،۳	۱۲	۷۰	۱۰۷	۱۷۵	۱۰۵	۲	۵	۲۴	۵۲۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۵۵	۱۷،۳	۲۱	۳۳	۱۰۳	۲۱۰	۳۸۵	۴۹۰	۴۹۲	۴۹۷	۵۲۱	۵۲۱
۱۱	۱۳۹۵	۰	۰	۰	۲۵	۲۲۱	۱۷۰	۷۶	۵۰	۶۶	۶۸	۰	۱۶	۶۶۷
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۰	۰	۲۵	۲۴۶	۳۹۱	۴۶۷	۵۱۷	۵۸۳	۶۵۱	۶۵۱	۶۶۷	۶۶۷
۱۲	۱۳۹۶	۰	۱۹۵	۲۲۹	۱۲۹	۱۳۸	۱۶	۰	۵۵	۰	۱۴	۰	۸۰	۸۵۶
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۱۹۵	۴۲۴	۵۵۳	۶۹۱	۷۰۷	۷۰۷	۷۶۲	۷۶۲	۷۷۶	۷۷۶	۸۵۶	۸۵۶
۱۳	۱۳۹۷	۰	۳۸	۴۹	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۱	۲۸۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۳۸	۸۷	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۲۸۱	۲۸۱
۱۴	۱۳۹۸	۸۲	۲۱۳	۲۸۰	۲۲۰	۸۰	۱۴۳	۲۱۰	۹۸	۱۵۰	۱۷۱	۱۰۵	۷۸	۱۸۳۰
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۸۲	۲۹۵	۵۷۵	۷۹۵	۸۷۵	۱۰۱۸	۱۲۲۸	۱۳۲۶	۱۴۷۶	۱۶۴۷	۱۷۵۲	۱۸۳۰	۱۸۳۰
۱۵	۱۳۹۹	۹۷	۱۳۱	۲۰۱	۱۱۲	۲	۱۷۳	۱۴۲	۶۳	۶۳	۱۷	۱۶	۰	۱۰۱۸
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۹۷	۲۲۸	۴۲۹	۵۴۱	۵۴۳	۷۱۷	۸۵۹	۹۲۲	۹۸۵	۱۰۰۲	۱۰۱۸	۱۰۱۸	۱۰۱۸
۱۶	۱۴۰۰	۱۳	۲۷۹	۹۵	۱۳۵	۰	۲۴۴	۱۲۳	۲	۱۴۹	۳۹	۷۴	۵۰	۱۲۰۳
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۳	۲۹۲	۳۸۷	۵۲۲	۵۲۲	۷۶۶	۸۸۹	۸۹۱	۱۰۴۰	۱۰۷۹	۱۱۵۳	۱۲۰۳	۱۲۰۳
۱۷	۱۴۰۱	۰	۰	۱۰۷	۱۳۶	۲۳۹	۹۸	۳۸۰	۷۹	۴۴	۱۴۸	۲۵	۰	۱۲۵۶
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۰	۱۰۷	۲۷۲	۴۸۱	۵۸۰	۹۶۰	۱۰۳۹	۱۰۸۳	۱۲۳۱	۱۲۵۶	۱۲۵۶	۱۲۵۶
۱۸	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۱۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۴	۱۴
	۱۴۰۲	۰	۱۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۴

۶۱۹

آمار واردات شکر از سال ۱۳۸۰ تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲ به تفکیک واردات دولتی و خصوصی (ارقام به هزار تن)

سال	جمع واردات دولتی	واردات بخش خصوصی	جمع واردات
۱۳۸۰	۹۳۷	۰	۹۳۷
۱۳۸۱	۸۲۰	۰	۸۲۰
۱۳۸۲	۱۶۰	۵۶	۲۱۶
۱۳۸۳	۱۶۱	۴۲	۲۰۳
۱۳۸۴	۶۲۷	۸۰	۷۰۷
۱۳۸۵	۱۰۴۲	۱۳۸۵	۲۴۲۷
۱۳۸۶	۲۰۸	۹۶۲	۱۱۷۰
۱۳۸۷	۰	۱۱۰۱	۱۱۰۱
۱۳۸۸	۸۷۷	۸۷۷	۱۷۵۴
۱۳۸۹	۰	۱۸۰۵	۱۸۰۵
۱۳۹۰	۰	۱۳۳۴	۱۳۳۴
۱۳۹۱	۵۰۵	۱۱۷۵	۱۶۸۰
۱۳۹۲	۵۸۷	۹۹۲	۱۵۷۹
۱۳۹۳	۵۶۲	۳۶۲	۹۲۴
۱۳۹۴	۱۵۷	۳۶۴	۵۲۱
۱۳۹۵	۳۰۹	۳۵۸	۶۶۷
۱۳۹۶	۱۳۸	۷۱۸	۸۵۶
۱۳۹۷	۱۹۵	۸۶	۲۸۱
۱۳۹۸	۱۱۷۵	۶۵۵	۱۸۳۰
۱۳۹۹	۳۶۸	۶۵۰	۱۰۱۸
۱۴۰۰	۹۰۹	۲۹۶	۱۲۰۳
۱۴۰۱	۶۷	۱۱۸۹	۱۲۵۶
۱۴۰۲	۰	۱۴	۱۴

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

واردات شکر از سال ۸۴ تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲ به تفکیک خام و سفید

سال	سفيد(هزارتن)	بها(دلار)	خام(هزارتن)	بها(دلار)	جمع واردات(هزارتن)	بها جمع واردات(دلار)
۱۳۸۴	۷۸	۲۰،۱۲۴،۰۰۰	۶۲۹	۱۷۷،۲۵۶،۰۰۰	۷۰۷	۱۹۷،۳۸۰،۰۰۰
۱۳۸۵	۶۳۷	۲۹۱،۳۷۱،۹۱۰	۱،۸۹۰	۲۷۶،۱۸۲،۵۵۹	۲،۵۲۷	۱۰،۱۷،۴۵۴،۴۶۹
۱۳۸۶	۳۴۸	۱۳۳،۳۰۹،۳۴۴	۸۲۲	۲۷۴،۴۶۱،۲۶۷	۱،۱۷۰	۴۰۷،۷۷۰،۷۱۰
۱۳۸۷	۱۰۳	۳۷،۲۱۳،۳۲۲	۹۹۸	۲۸۷،۸۰۰،۰۱۳	۱،۱۰۱	۳۲۵۰،۱۳،۳۴۵
۱۳۸۸	۲۷	۸،۸۱۹،۹۰۶	۸۵۰	۳۱۵،۸۲۶،۱۱۴	۸۷۷	۳۲۴،۶۴۶،۰۲۰
۱۳۸۹	۰	۰	۱،۸۰۵	۷۰،۴۵۲،۰۰۷	۱،۸۰۵	۷۰،۴۵۲،۰۰۷
۱۳۹۰	۶	۳،۷۹۹،۵۱۰	۱،۲۲۸	۷۵۲،۱۰۵،۳۳۴	۱،۲۳۴	۷۵۵،۹۰۴،۸۴۴
۱۳۹۱	۰	۰	۱،۶۸۰	۱۰،۷۲،۴۱۳،۶۰۸	۱،۶۸۰	۱۰،۷۲،۴۱۳،۶۰۸
۱۳۹۲	۰	۰	۱،۵۷۹	۸۲۳،۱۸۷،۹۵۸	۱،۵۷۹	۸۲۳،۱۸۷،۹۵۸
۱۳۹۳	۰	۰	۸۲۳	۳۷۷،۴۷۰،۴۴۰	۸۲۳	۳۷۷،۴۷۰،۴۴۰
۱۳۹۴	۴۹	۲۰،۴۷۹،۰۰۳	۴۷۲	۱۵۱،۳۵۸،۵۲۴	۵۲۱	۱۷۱،۸۳۷،۵۲۷
۱۳۹۵	۰	۰	۶۶۷	۰	۶۶۷	۳۲۰،۱۳۴،۹۷۸
۱۳۹۶	۰	۰	۸۵۶	۴۱۴،۷۴۲،۶۳۷	۸۵۶	۴۱۴،۷۴۲،۶۳۷
۱۳۹۷	۰	۰	۲۸۱	۱۰۲،۶۵۴،۳۰۵	۲۸۱	۱۰۲،۶۵۴،۳۰۵
۱۳۹۸	۰	۰	۱،۳۰۰	۶۴۲،۳۴۶،۲۳۷	۱،۳۰۰	۶۴۲،۳۴۶،۲۳۷
۱۳۹۹	۰	۰	۱،۰۱۸	۳۷۰،۶۶۰،۰۰۰	۱،۰۱۸	۳۷۰،۶۶۰،۰۰۰
۱۴۰۰	۰	۰	۱،۲۰۳	۵۴۵،۰۶۰،۰۰۰	۱،۲۰۳	۵۴۵،۰۶۰،۰۰۰
۱۴۰۱	۰	۰	۱،۳۵۶	۶۷۸،۹۵۴،۰۰۰	۱،۳۵۶	۶۷۸،۹۵۴،۰۰۰
۱۴۰۲	۰	۰	۱۴	۷،۵۵۰،۰۰۰	۱۴	۷،۵۵۰،۰۰۰
جمع	۱،۳۴۸	۵۱۵،۰۱۷،۰۰۵	۱۹،۹۰۱	۸،۴۳۳،۵۴۹،۵۰۳	۲۱،۱۴۹	۹،۲۶۸،۷۰۱،۴۸۵

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

ماهانامه شکر

انجمن صنعتی کارخانهای قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان
صفحه آرا: علی صائمی
حروفچین: حمیدرضا خدابخش
تلفن و نمابر:
۸۸۹۶۹۰۵۵-۸۸۹۶۹۰۳
نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی
خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴